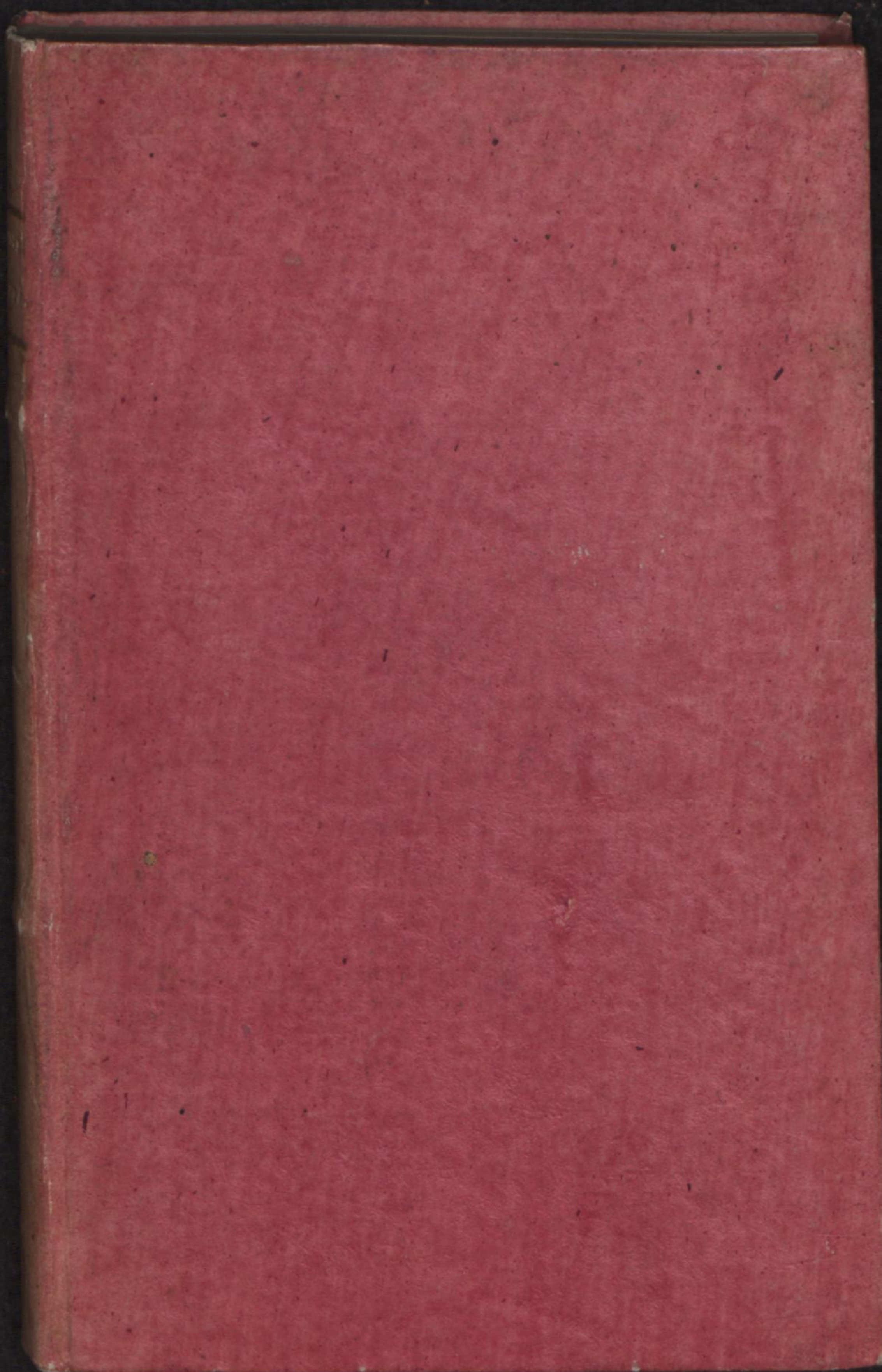
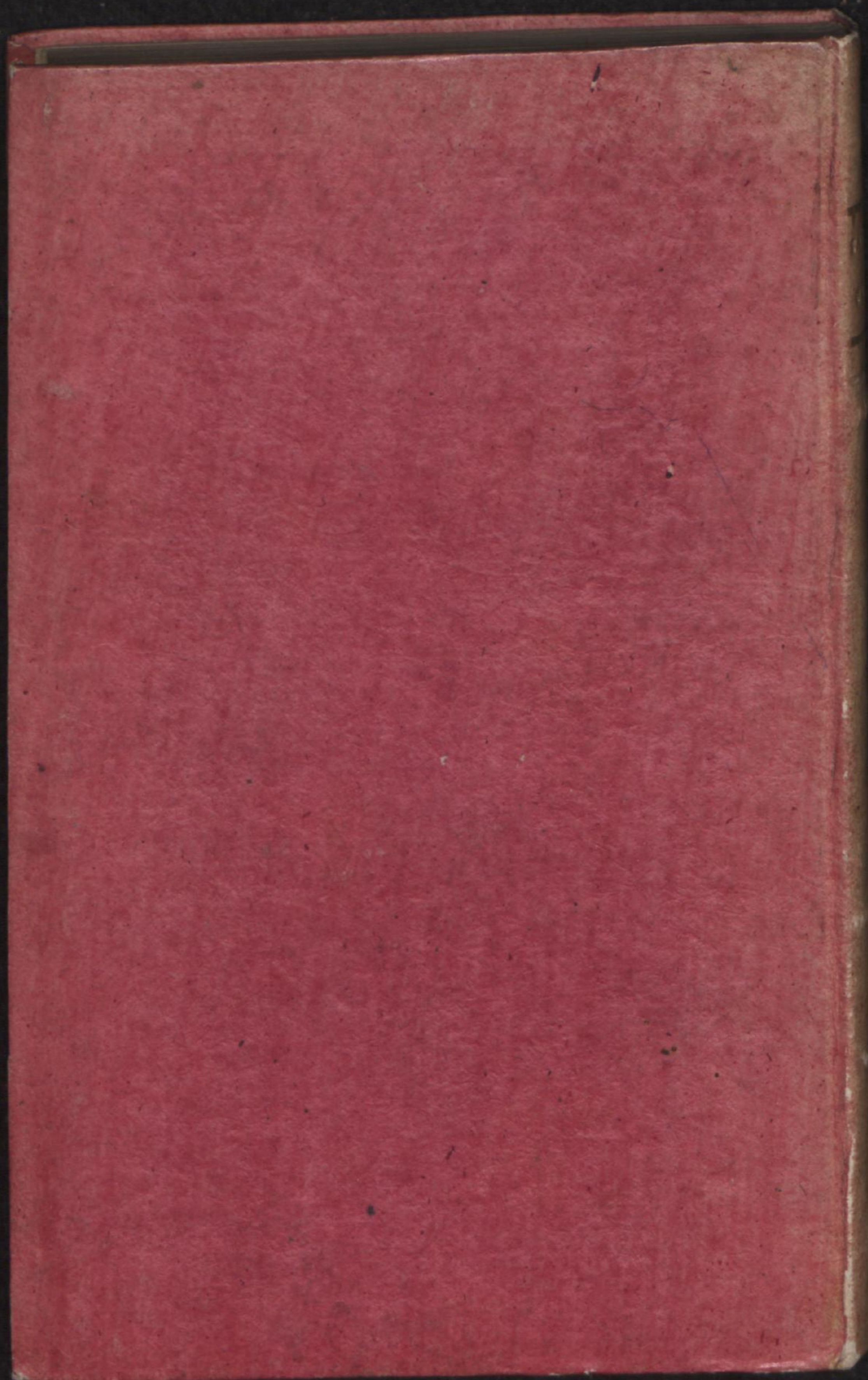
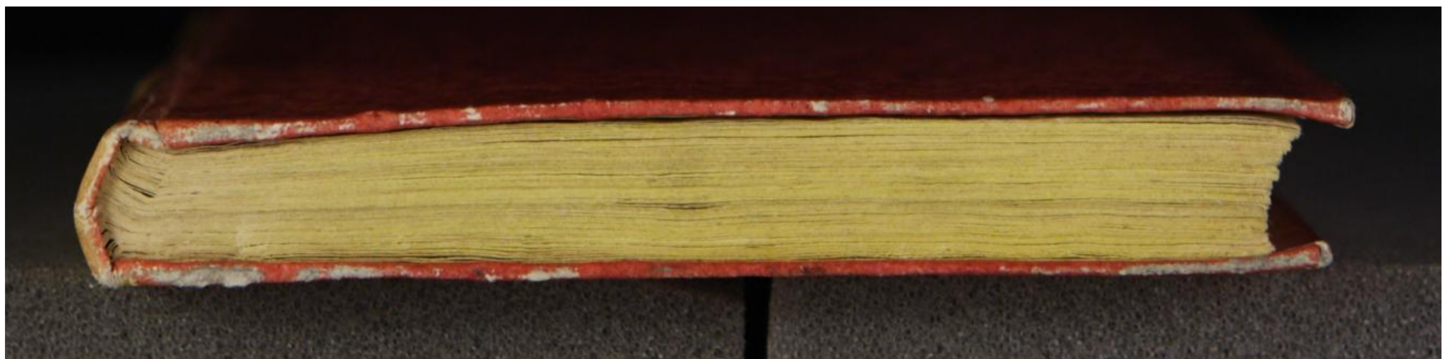
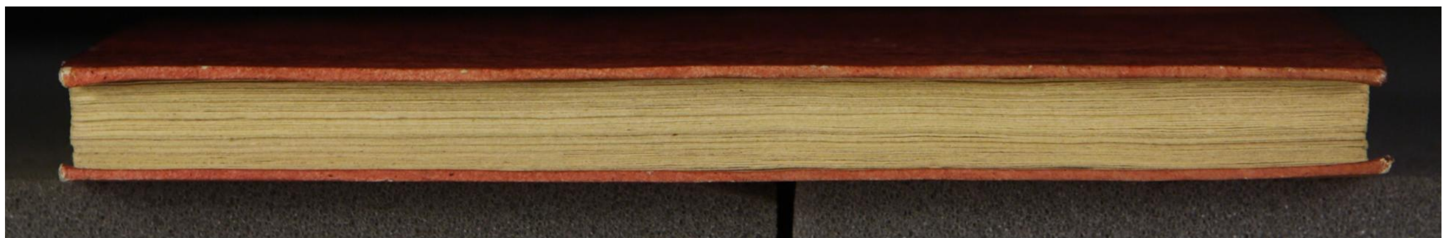

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

IOAN. GEORGII SADOLINI VIBERGII P. L. SYLVARVM LIBER.

HAFNIAE,
Impreßit Laurentius Benedictus.
1 5 8 1.

a

ILLVSTRISSIMO AC PO-
TENTISSIMO PRINCIPI ET
Domino, Dn. FREDERICO II. Daniæ,
Noruegiæ, Gottorum, Vandalorumq́ Regi: Duci
Slesuici, Holsatiæ, Stormarie & Ditmariæ:
Comiti Oldenburgij & Delmen-
horstij: &c. Domino suo
clementißimo:

Ioan. Sadolinus.

MAgnanimos inter Reges, Friderice Secunde,
Optime Rex, gentis gloria summa tuæ:
Cuius Iusticiam vesper miratur & ortus,
Et niueam sancta cum pietate fidem:
Qui pariter bello fœlix, & pace beatus,
Regali monstras aurea sceptra manu.
Maiestate tua mea protege carmina clemens,
Et præbe studijs ocia grata meis.
Mente mea, certè, tua non labetur imago,
Donec in hoc aliquis corpore sensus erit.
Siq́ meis dabitur, ceu spero, vita Camœnis,
In laudes crescet pagina nostra tuas.
Né ve tibi desit nostrum, Rex inclyte, votum
Percipe quos edit casta Minerua sonos.
Reginæ Sophiæ viuas coniunctus, vt ipsa
Mater sit multis Regibus, ipse pater.
Nullus vestra dolor dulcißima gaudia turbet:
Nullo succumbant pectora vestra metu.

Flore sub æterno vigeat dominatio vestra,
Pura qui colitis relligione DEVM.
Quos DEVS omnipotens defendit, curat & ornat,
His nullæ fraudes, nulla pericla nocent.
Ille pios munit diuino numine Reges,
Et beat eximijs inclyta regna bonis.
Regia progenies hoc solo Principe floret:
Quid quòd ab hoc vno munera cuncta fluant?

IOAN.

IOAN. GEORGII SADOLINI VIBERGII P.L. SYLVARUM LIBER.

DE PRIMORDIO mundi.

BLandam moue teſtudinem
    O Muſa: nam cantabimus
    Mundi vetuſtum exordium,
    Primum & genus mortalium.
Florens ab æterno Deus
    Imaginem vidit ſuam
    Chriſtum ab æterno ſeculo:
    Perennis hinc eſt Spiritus.
Perſona triplex dicitur
    Hæc Trinitas: vnus tamen
    Deus, Pater cum Filio
    Et Spiritu fertur ſacro.
Qui verus & viuus Deus
    In Trinitate fulgidus,
    Rebus creatis omnibus
    Inane depulit chaos.
Fundata tellus perſtitit:
    Purus ſupernas perq; aquas
    Mouit Dei ſe Spiritus:
    Numen repleuit omnia.
Deo loquente, lumina
    Sunt orta: nox vices ſuas

 Tenere

Tenere iussa, protinùs
Claræ diei opponitur.
Vasti maris collectio
Certis locis diffunditur:
Circaq; totam machinam
Cœlum nitens conuoluitur.
Fœcunda terra germinat
Florum decentem copiam,
Et graminum virentium,
Stirpemq; cunctarum arborum.
Hinc Sole, Luna, Stellulis,
Cœlum coruscum pingitur:
Tempus vicissitudine
Iusta, per horas, labitur.
Alto volucres sub polo
Volant: aquis in vitreis
Pisces natant: & bestijs
Campi patent & syluulæ.
Vidit Deus quæ fecerat,
Opus probauit & suum.
Ad propriam autem imaginem
Humana finxit pectora.
Massa creatus terrea
Adamus est primus pater:
In cuius os flauit Deus
Sui vigorem spiritus.
De dormentis corpore,
Subtracta costa, masculi,

Ortum

Ortum dedit fœmellulæ
Mandantis ad iußum Dei.
Carnem vir agnouit ſuam,
Suum profeßus ſanguinem:
Connubium ſanctum Deus
Florente ſanxit hortulo.
Illis poteſtas omnium
Rerum datur: ſed arboris
Scientiæ boni & mali
Fructus negatur peſtilens.
Serpens doloſo fœminam
Luſit vafer ſophiſmate:
Decepta fructu veſcitur,
Partemq; donat hæc viro.
Formoſus heu decor cadit,
Virtus cadit, cadit ſalus:
Squallor redit, redit lues,
Peſtisq; fœda criminum.
Fatum miſellos territat,
Et mœſta conſcientia:
Hinc dira mors, hinc & Satan
Rictu minaci oſtenditur.
Magnum nihil Deum latet:
Qui voce iuſta prouocat
Hos criminoſos: lumina
Vix tollere audent ſordidi.
In fœminam vir coniicit
Crimen: ſed hæc exaggerat

Serpentis improbos dolos:
O cæcitatem pectorum.
Furore iusto concitus
Deus, draconi perfido
Bellum cruentum nunciat,
Sortemq; detestabilem.
Sic execratus inuidus
Serpens manet: disrumpitur
Cœlum: Dei gnatus venit,
Hostile qui terat caput.
O Christe salue, maximi
Proles Patris: nam tu satus
Homo Maria virgine,
Casum leuas mortalium.
Tu lumen es de lumine,
Et ex Deo verus Deus:
Infunde nostris cordibus
Pacem, quietem, gaudium.
Testudinem verò sacram
Repone Musa: nox iubet
Somno resolui: proinde
Sopore iam grato fruar.

VITÆ HVMANÆ DVCTVS
per nouem Septenarios, qui climacterici nuncupantur.

QVisquis ætates hominum laborat
Scire, clarorum legat hic virorum

Scripta: quæ nunc nos etiam iocosa
Voce sonamus.
Paruulus nobis vocitatur infans
Donec implêrit tremebundus annum
Septimum vitæ, steterintq; dentes
Ordine pulcro.
Tunc puer fertur tener & venustus,
Vsquè quo septem geminentur anni:
Est & hæc ætas rudior, magistris
Apta doceri.
Tertio crescens adolescit æuo,
Vndè fert nomen: siquidem verenda
Signa pubescunt generationis
Numine dextro.
Inde cùm ter septimus exit annus,
Barba vernabit iuueni thoroso:
Feruet hæc ætas, nisi dirigatur
Lege Deorum.
Quinta quandò ætas veniet, vir auctus
Robore insigni, Dominam fouebit
Blandulam, nec non thalami pudici
Pignora quæret.
Sexta consurgit generosiori
Impetu: nam non fatuos leuesq;
Approbat mores: animos at vrget
Prompta seniles.
Septimam dant decrepitis cateruis
Plurimi: sed Musa decens Solonis

Hanc monet ſanctæ ſophiæ ſacratam,
Tumq́ue ſequentem.
Qui poteſt nonum ſuperare ductum
Septimi tractus, ſatis ille vixit,
Iamq́ue maturus parat imminente
Morte reſolui.
Seu ſumus belli pueri ſenés ve,
Siue verſamur medio theatro,
Nos tuo Flatu rege, Chriſte, ſummi
Patris imago.

IN EFFIGIEM D. FRIDERICI II.
Inclyti Danorum Regis.

EFfigies hæc eſt Friderici vera Secundi,
Qui veteri traxit nomen & omen auo.
Iuſticia populos & Relligione gubernat,
Imperio tenuit quos pater antè pio.
Illuſtri præſtans vtriuſque parentis honore,
Regia diuino pectore facta probat.
Tempore nam pacis conſtans, & tempore belli,
Regibus antiquis æquiparandus erit.
Templa, ſcholas, vrbes, pagos, pelagusq́ue tuetur:
Et colit æterni dogmata pura Dei.
Rex pie Chriſte, pium decora, rege, protege Regem:
Cœtibus ac dona tempora læta bonis.

DE VITÆ HVMANÆ conditione.

Quandò ego maßam
Pondero noſtram,
Nullius aßis
Eße videtur.
Eſt etenim illa
Puluis agreſtis,
Labilis vmbra,
Debile viſum,
Ros pluuialis,
Flatus inanis,
Pluma volucris,
Fumus opacus,
Somnus anhelus,
Bulla caduca,
Fluxio vana,
Sulcus aquarum,
Tranſitus anceps,
Mobilis aura,
Putris arena.
Me tamen omnì
Tempore, pulcrè
Recreat illud,
Quòd mea demùm
Glorificanda
Carnea maßa

Morte

Morte resurget:
Ac animai
Condecorata
Robore digno,
Sidera cernet,
Atq; fruetur
Luce superna:
Quæ bona gratis
Dantur ab ipso
Principe Christo
Rege Deorum,
Quem colit omnis
Terra, fretumq;,
Spirituumq;
Mille phalanges,
Ac animarum
Millia multa,
Totaq; vasti
Curia Cœli,

DE SVA IN DEVM fiducia.

NObilis hic sermo, vox hæc iucunda relatu,
Hoc etiam dignum pectore dogma pio:
Quòd Christus Iesus in Mundum venerit istum
Siderei linquens æthera clara poli:
Vt peccatores miseros saluaret, & ipsis
Iusticiæ niueæ munera læta daret:

Quorum qui primum toto se corde fatetur,
Et mediatoris poscit & orat opem:
Ille equidem æternæ vitæ dulcissimus hæres
Cœtibus electis annumerandus erit.
Hac ego spe vixi, viuo, viuamq; deinceps,
Inq; mea propria carne videbo Deum.

REGVLA MINISTRI EVANgelici, ex dicto diui Pauli.

Esto fidelium typus
Sermone, contubernio,
Dilectione, spiritu,
Fide atq; castimonia.

EADEM GRECE.

Μόρφωσις ἴσθι εὐσεβῶν
Ἐν τῷ λόγῳ, κἀναστροφῇ,
Ἐν εὐνοίῃ, ἐν πνεύματι,
Πίστει τε, καὶ ἐν ἁγνείᾳ.

EADEM LATINE, sed fusiùs.

Qui Christi famulus cupis vocari,
Hæc serua, meditare, & elabora.
Esto conspicuus typus piorum:
Sermonis sapientia nitesce:

Conuersare bonis benè & decenter:
Cunctos obsequio iuua benigno:
Præcellens ale spiritum modestum:
Rectam corde fidem foue tenaci:
Et lucens sine labe criminosa,
In vera trahe puritate vitam.
Hæc serua, meditare, & elabora:
Sic Christi famulus potes vocari.

AD SANCTAM TRInitatem.

ÆTheris puri venerande Princeps,
Et maris terræq; creator idem,
Applica nostris precibus benignas
Sedulus aures.
Christe, resplendens Patris almi imago,
Virgo quem Mundo peperit pudica,
Nostra, consueta bonitate plenus,
Excipe vota.
Spiritus summi Patris atq; Nati
Qui viges clarus celebri nitore,
Suscita nostras radianti amicus
Lumine mentes.
Trinus atq; vnus Dominus Deusq;
Qui cupis dici, miserere nostri,
Impiæ prorsus viciosa tollens
Crimina vitæ.

Pelle fucosum Satanæ venenum:
Dogma cœlestis fidei reclude:
Daq; Doctores placidos: piosq;
Protege Reges.
Sic tibi dulces resonabit odas
Turba sanctorum vigilans virorum:
Sic tuas laudes pueri senesq;
Concelebrabunt.

AFFLICTOS CONsolatur.

HEm, quid gemunt sub impia Tyrannide
Iusti? nec vllum cogitationibus
Locum bonis dant? huc adeste: mens iubet
Vt pauca vobis subministrem dogmata.
Parui vorate temporis molestiam,
Vestramq; sortem ferte fortiter, pij.
Iudex futurus mox in altis nubibus
Dabit videndum se tribunali sedens:
Tuba audietur: clara vox Archangeli
Sonabit: omnes se leuabunt mortui:
Stabunt boni ante Iudicem, & mali quoq;:
Pronunciabitur statim sententia
Viuos in omnes atq; in omnes mortuos.
Occulta tunc pandentur, atq; ipsissima
Prodibit in lucis nitorem veritas.
Secreta quis tunc pectoris claudet vafri?

Eheu malignos quanta crux tunc comprimet?
Quantis boabunt impij clamoribus?
Victore Christo, congregatio sacra
Fruetur in Cœlo perenni gaudio.
Hæretis? instat nunc Redemptor optimus:
Dat signa Cœlum, terra, necnon & mare.
Parui vorate temporis molestiam,
Vestramq́; sortem ferte fortiter, pij.

HYMNVS EX PRECATIONE Dominica.

PAter, creator omnium,
Qui lucido Cœlo sedes:
Fac vt sacrum cunctis tuum
Nomen colatur gentibus.
Regni tui splendor decens,
Nec non potestas inclyta,
Per vniuersa fulgeat
Mundi potentis climata.
Fiat voluntas & tua
In Orbe terrarum: velut
Seruatur inter Angelos
In sedibus cœlestibus.
Mortale corpus pascito
Victu petito, nec sine
Nos vrgeat diræ famis
Nimis ferox vexatio.

Dimitte

Dimitte nobis debita
Sic noſtra, ceu dimittimus
Toto ſuum noſtris malum
Ex corde debitoribus.
Ne nos relinquens impio
Mundo, doliſq; Dæmonum,
Tentationes in graues
Incautulos induxeris.
Sed libera nos à malo,
Fœliciterq; nos trahe
Ex hoc moleſto vinculo:
Nam tu potens regnas Deus.
AMEN.

EADEM PRECATIO DOmini, alio metri genere explicata.

O Pater, ô Rex
Optime noſter,
Cui ſacra præbent
Æthera ſedem:
Sit tibi ſanctum
Nomen in æuo,
Et tua latè
Gloria creſcat.
Adueniantq;
Fac tua regna,

Et tua paßim
Sceptra nitescant.
Hîc tua fiat
Digna voluntas,
Sicut in alto
Fulget Olympo.
Commoda vitæ
Quottidianæ
Da bonus, & nos
Largus adorna.
Debita nobis
Nostra remitte,
Vt sumus ipsi
Pectore lenes.
Nos rege sancti
Lumine Flatus,
Ne malè tentet
Nos grauis Erro.
Omnibus at nos
Deme periclis,
Atq; perennem
Cede quietem.

EADEM SIMPLICI VERborum contextu,

O Pater, in summo cuius dominatio Cœlo:
Sanctificetur opusq; tuum, Nomenq; verendũ.

Adueniat Regnum vero quo lumine fulges:
Fiat, vt in Cœlo, tua, sic & in Orbe, voluntas.
Quottidianum hodiè nobis tu suffice panem.
Et dimitte lubens ita nobis debita nostra,
Vt sua nos alijs peccata remittimus ipsi.
Ne nos inducas in tentatoria vincla:
Sed nos deme malo per libertatis honorem,
Hæc rata sint: stat certa fides: hinc dicimus Amen.

DE SIMPLICITATE SACRÆ scripturæ.

SCripturæ sacræ pompam nùm quæris inanem?
Simplicitatis amans Spiritus ipse Dei est.
Et simplex, virtus dulcißima, dicitur esse:
Estq; fides simplex, quæ valet ante DEVM.

IN BATRACHVM.

BAtrache, quid gruñis? sacra quid psalteria pulsas
Vt retrahas Stygio mortua spectra lacu?
Quis deploratas animas educet ab Orco?
Panditur ad nullas ianua nigra preces.
Faucibus in Barathri sæuißima numina degunt,
Sacrifico quæ non flectere ture potes
An fatuas profert leges Gortynius heros,
Qui premit imperio Tartara mœsta graui?
Num Rhadamantus abest, apto qui carcere captos
Maiorem rigidus trudit in interitum?

Æacus ecquid amat rapidas extinguere flammas,
Qui quatit horrenda ſtridula flabra manu?
Vltrices timidæ Diuæ graßantur in vmbra,
Verſantes tremulo dura flagella ſono.
Gorgoneis prima eſt Alecto cincta colubris,
Verbere quæ triſti terga profana ſecat.
Hanc ſequitur iunctis canibus, clamore ſuperbo
Pœnas ingeminans, pallida Tiſiphone.
Præbet & immenſos ſcelerata Megæra dolores,
Claudit & ad vanas oſtia furua preces.
Quid facient Lemures? triplici quid Cerberus ore?
Quid rota? quid vultur? quid grauis ira Dei?
Lazarus an minuit pœnas Epulonis iniqui?
Quod Draco Tænarius ſuſtulit, illud habet.
I nunc, & nugis ignauum decipe vulgus:
Et miſeris fatuis ſomnia vende tua.

EXHORTATIO AD pietatem.

FAc, puer, hæc imo diſponas dogmata corde,
Me puerum rigidi quæ docuêre ſenes.
Effuge turpe nefas: ſiquidem Deus omnia cernit:
Illius ante oculos crimina cuncta patent.
Angelicamq́ puta tibi ſemper adeſſe phalangem,
Et iuſto tecum ſtare miniſterio.
Si quod opus turpi fœdatum crimine patras,
Dæmonis horrendi buccina dira ſonat.

Appro-

Approperatq́ grauem referens mors improba vultũ:
    Milleq́ demonstrant Tartara sæua cruces.
Tu verò Christi venerandum numen adora:
    Ille tibi solus pandit ad astra viam.
Fac, puer, ista imo disponas dogmata corde,
    Me puerum rigidi quæ docuêre senes.

PRECATIVNCVLA.

NOs rege sũme Pater, qui numine cũcta gubernas:
    Insere te nobis, tibi nos simul insere Christe:
Nosq́ foue viuo Verbo spirabile Numen:
Qui Deus es semper laudandus trinus & vnus.

DEVS BONORVM SERVAtor, & idem malorum euersor nuncupatur.

SIdera qui fecit, terrasq́ fretumq́ profundum,
    Vnus & æternus dicitur esse Deus.
Seruator fertur, miseros quia mitis in omnes
    Eripit à Satanæ pectora mœsta iugo.
Idem consumens, si nescis, proditur ignis,
    Igne velut valido quòd fera monstra cremat.
Si Seruatoris non curas numina blanda,
    Fac rigidè timeas ignea tela Dei.

DE MORTE.

Iustorum mors est æternæ ianua vitæ:
Per Christum Ætherium gloria tanta datur.
Prauorum mors est æternæ inceptio flammæ:
Per Satanam Stygium tanta ruina venit.

DE DIVO CHRITIANO TERTIO, REGE D.

RES, quascunque Deus fecit, pulcræq; bonæq;:
Optima res vna est, & formosissima rerum,
Iusticia: Hæc melior preciosa Iaspide, & hæc est
Aurora nitida formosior: hanc siquidem qui
Sectatur, numero Diuorum dignus habetur.
In numero ergò bono iustus Rex viuit, agitq;,
Nomine de Christi qui nomen amabile traxit.
Nam quid eo melius? quid demùm sanctius vnquã
Dania, vidisti? sed iam superaddere plura
Haud dolor admittit, quo languida Musa laborat
Ob Regem amißum. Tu, Rex venerande, quiesce:
Expectaq; diem, qua se tua membra leuabunt,
Integer æternæ carpas vt gaudia vitæ.
Intereà lacrymis sint hæc decorata sepulcra,
Et gemitu nostro: flores diuina Camœna
Spargat honorificos: & amico Gratia vultu
Aspiciat famamq; tuam, nomenq; verendum,
Dania donec erit, Regumq; potentia sceptra.

IN MAVSOLÆVM SANCTISSIMI REGIS, D. CHRISTIANI TERTII, MAGNIFICO REGIOQVE APPARATV ROSCHILDIÆ CONSTITVTVM PIETATE D. FRIDERICI II. REGIS.

EN, Christianus Tertius, qui floruit
Rex Daniæ & Noruegiæ illustrißimus:
Et Vandalos Gotosq; rexit Martios,
Ducisq; celsi fulsit alto nomine
Holsatiæ, Slesuiciæ & Ditmarsiæ:
Comesq; & Oldenburgij & Delnhorstij,
Princepsq; vixit plurimarum gentium
Septemptrioni quæ propinquæ victitant:
Nunc hoc sepulcro fert quietem amabilem.
Amabilis nanq; omnibus viuens fuit,
Incinxit vt quem sanctitas, pudor, fides,
Et maximarum dulce Virtutum decus
In Rege poßunt quæ vigere maximo.
Augustus alter nempè seculi sui
Contempsit acres horridi Martis minas:
Paciq; sanctæ deditus vitam piam
Inter Camœnas duxit atq; Gratias,
Quas ipse adornans donis sæpè Regijs
Armisq; purpuræq; prudens prætulit.

Leges & ille patriæ bonas dedit,
Ac abrogauit iura non decentia.
Cœtusq; Christi candidatos Cœlico
Curauit in primis foueri dogmate.
Nam, Biblicos quos nuncupant libros sacros,
Virûm bonorum redditos industria,
Mandauit ipsos voce Danica legi
Et absolutos, & repurgatos benè,
Typisq; formosis decenter editos.
Et ne deëssent digna doctis præmia,
Quibus iuuentus incitaretur rudis
Ad artium & Virtutis aureum decus,
Theatra Musis condidit sublimia
Vrbs Hafniensis quà potenter subleuat
Altum cacumen in solo Selandico.
Nec illa tantùm condidit, sed & probè
Stipendijs ornauit ac honoribus.
Et cùm scholæ sint certa seminaria
Verbi sacri, illas ampliauit plurimùm
Et gratia & benignitate Regia.
Quid autem opus multis? honore viuidus,
Et mente clarus, ac opum ditissimus,
Se liberalem, se pium, se candidum
In diuites, in pauperes, in masculos,
In fœminas, Regniq; in omnes ordines
Monstrauit vltrò: quin & hic suauiter
Paruos puellos, & puellas paruulas,
Amplexus, artes ad bonas ipsis viam

Iussit

Iußit notari: nanq; ei curæ fuit
Exempla Christi, maximi Regis, sequi,
Cuius vigebat omine atq; nomine.
Sic adiuuans Ecclesiam, & Rempublicam,
Regem bonum, & se præbuit patriæ patrem.
Tandem ergò Regna cum gubernaßet sua
Per quinq; fermè lustra sat fœliciter:
Fato receptus gratioso, spiritum
Transmisit in Cœlos, vt inter Angelos,
Interq; mentes lucidas splendesceret.
Ætatis annum tunc suæ nouißimum,
Quintum atq; quinquagesimum concluserat.
Nos Sole primo, Sole nos & vltimo,
Nos Sole summo, Sole nos & infimo
Nobis ademptum Regem, & optimum patrem
Ploramus, atq; fata reprehendimus:
Vnaq; cuncti casta vota soluimus,
Vt Christus ipse Regna nostra protegat,
Genusq; clarum Christianj Tertij
Ornet fauore Cœlico, & sequentibus
Det Regibus cor Christianj Tertij,
Diffundat & per cuncta Mundi climata
Nomen beatum Christianj Tertij.

DE MORIBVS ET doctrina.

Corpora confirmat moderatio prouida morum:
Doctrina augmentum mens animusq; capit.

DE DITMARSIÆ, PER DN. FRIDERICVM II. DANORVM REGEM, SVBACTIONE.

REx, Regis almi filius inclytus,
Diuina Christi gratia quem pij
Ornat, chorus Cœli cui adhæret,
Quemq; colunt nitidæ Camœnæ:
Ditmarsios iam contudit horridos,
Gentemq; duram vicit & in iugum
Danorum adægit, quæ retundi
Viribus haud valuit priorum
Regum. cruentum signum ego lustro nunc:
Nunc arma, feruens gens quibus intulit
Quondam grauem Danis pauorem,
Aspicio celebrem rapinam.
Gratam, ô, rapinam Rex Friderice, Rex
Præstans corusci lumine spiritus,
Post strenuos tandem labores
In patriam rediens, reducis.
Nuper rebellis qui tibi restitit,
Submittit, en, se iam populus lubens:
En, te suum Regem salutat,
Teq; suum Dominum veretur.
Viue ô, potens Rex ætherij Dei
Fulgens imago, iusticiæ decus.

Te vesper & te ortus celebret,
Atq; tuos resonet triumphos.
Viue & Iohannes Dux pie & integer,
Dux viue, Adolphe, ô Regia gloria,
Cum Rege claro militantes
Qui decus eximium parastis.
At vos sonate, ô Danica flumina,
Vrbesq; cultæ, nomina Regia,
Bellumq; honestum, donec alto
Sidera læta polo nitescent.
Verùm interim tu, Melpomene decens,
Lætare mecum, plectraq; dulcia
Tange, & mero plenos culullos
Da mihi, vota Deoq; funde.
Et vos, Amores, cingite suauiter
Vestrum Poëtam floribus aurêis,
Qui Regios orno triumphos,
Et patriam decoro vigentem.

AD DEVM OPT. max.

SVmme Deus, pater omnipotens, inuicte creator,
Cuius ad arbitrium secula cuncta fluunt.
Voce tua cœlum, cœliq; Elementa mouentur:
Præside te, Mundi vis operosa tremit.
Tu genios puros iusta ratione gubernas,
Qui cœtum cingant nocte dieq; tuum.

Quod

Quod fruitur vita, sine vita quodq; resultat
Sole sub ætherio, te duce, robur habet.
Mortales placidos æterno extollis honore,
In mentes fundens cœlica dona pias.
Nostra tu caussa quiduis facis, optime Diuûm,
Subq; tua valida nos tegis vsquè manu.
Me miserum, quòd te talem, tantumq; patronum,
Læserim iners verbis criminibusq; procax.
A pietate procul, tua spreui candida iussa,
Sectatus carnis gaudia stulta meæ.
Arrisiq; malis, & laudans sæpè profanos
Doctrinæ antetuli dogmata vana tuæ.
Ah pudet, & tædet, iuuenilia tempora nugis
Tradita fucosis, insipidisq; iocis.
Lugeo me vinclis viciorum corda dedisse,
Collaq; Tartario supposuisse iugo.
O miserere mei, DEVS, & me sordibus istis
Ablue per gnati vulnera sancta tui.
Mors etenim Christi mea certa redemptio fertur:
Solius Christi victima, vita mea est.
Euge meum pectus, curas depone sequaces:
Præsidio Christi nos Pater almus amat.
Nos Pater excelsus dilecti nomine Christi
Suscipit, & gremio sustinet ipse suo.
Quanta Dei bonitas homines illustrat & ornat?
Hæc siquidem replet Solis vtranq; domum.
Vni propterea, mortales, fidite Christo:
Profluit hoc medico gloria, vita, salus.

DE SEMINIS PROMISSIONE facta Abræ, qui posteà Abrahamus à Deo est appellatus.

Dixit Abræ (qui pòst Abrahami nomine fulsit)
Ardua sublimis qui regit astra Deus.
Linque tuam patriam, notas & neglige sedes:
Conueniunt sorti non loca parua tuæ.
Nam tibi monstrabo terram cultamq́; bonamq́;,
Qui gentem in magnam multiplicandus eris.
Te mea continget benedictio, tuq́; tenebis
Eximium nomen, magnificumq́; decus.
Fortunatus eris: viuent & sorte beata,
Qui placidè dicunt candida verba tibi.
Execrabilibus gens diris praua peribit,
Quæ iacit in nomen turpia probra tuum.
Stirpe tua fœlix omnis generatio surget
Per sementiferi climata cuncta soli.
Hæc Deus: expleta est promißio: viuite lætj,
Mortales: Christum nam bona verba notant.
Ille Abrahamiada prognatus Virgine regnat,
Scilicet æterni mens & imago Patris.
Salue nate Dei, per te cognatio quæuis
Humani generis glorificata viget.
Tu Patriarcharum luces nitidißima stella:
Cordibus & nostris lux veneranda manes.
Sis fœlix, placidumq́; tene, Rex optime, regnum:
Subdita sintq́; tibi sidera, terra, fretum.

DE PROMISSIONE ISACO, Abrahami filio, repræsentata.

ISacus excellens Abrahami gnatus, amore
Clarus erat sancto conspicuusq́ fide.
Ad quem dignatus DEVS aurea fundere verba,
Hoc læto sensu quàm reuerenter ait.
Isace, sis animo forti : nam stirpe beata
Consurgens, fœlix & benedictus eris.
Quàm nitidi fulgent rutilantia sidera cœlo,
Quandò tenebrosæ noctis aguntur equi :
Tam tua multiplici numero tibi germina sese
Spargent, per multos glorificanda gradus.
Perq́ tuum semen populus saluabitur omnis,
Et gentes cunctæ quas globus Orbis habet.
Hæc Deus : ô, memori sacra dogmata mente repone,
Quisquis honorificæ dona salutis amas.
Non volitans leuibus dulcis promißio ventis,
Pondere legitimo digno & honore caret.
Nanq́ Abrahamiada natus de Virgine Christus,
Æterni complet fulgida dicta Patris.
Isacidûm salue genus, ô suauißime Christe :
Tu nobis princeps Rexq́ perennis ades.
Tu facis vt nobis magni promißa parentis
Eniteant claro lucidiora die.
Transibit cœlum, tellus opulenta fatiscet :
En, perdurabunt dogmata sancta DEI.

DE

DE PROMISSIONIS RENOuatione Iacobo Isaci filio declarata.

ISacides Iãcobus erat constansq; piusq;,
Versabatq; sui dogmata sancta patris.
Huic quoq; declarata Dei promißa fuêre
De Christo, per quem gloria nostra nitet.
Vidit enim scalam ê terra contingere cœlos:
Hac verò Angelicos ire redire Choros.
Parte stetit summa Deus: & sic ore locutus,
Patris auiq; tui sum Deus almus, ait.
Hunc tibi do, stirpiq; tuæ, quem conspicis, Orbem:
Tuq; pater magnæ posteritatis eris.
Ex te tot venient populi, quot littus arenas
Eiectat: siquidem, tu quoq; clarus ages.
Solis ad occasum, te fundes Solis ad ortum:
Sit tua subq; Euro, subq; Aquilone, domus.
Perq; tuum semen populus saluabitur omnis,
Et gentes cunctæ quas globus Orbis habet.
Lætus ob hoc dictum fudit pia vota Iacobus,
Optauitq; tuos, Christe, videre dies.
Vidit, & excelso gestauit pectore Christum:
Christum, qui sancta, SILOHA, voce fuit.
Vtpotè, qui mißus vasti de culmine cœlj,
Naturam humanam sumere promptus erat.
Salue igitur veteris pulcherrima stella Iacobi:
Salue, Christe DEVS, nosq; benignus ama.

IN PICTVRAM ABRAHAMI sacrificaturi.

CVm Deus omnipotens Abrahamū tentat, & illi
Visus erat sobolis spem resecare datæ:
Tunc Patriarcha tulit constanter cœlica iussa,
Nec cessit vecors addubitante fide.
Extructas igitur gnatum sistebat ad aras,
Vt fieret summo victima grata Patri.
Iamq; ensem iugulo pueri intentabat: at ipsum
Retrahit à cœptis Angelus ipse Dej.
Succedensq; aries, curuis qui cornibus hæsit
Vepribus, acceptum redditur ἀντίλυτρον.
O senis egregium facinus, roburq; probandum,
Qui se subiecit, voce animoq; Deo.
Quisquis es, exemplum serua memorabile: nec tu
Diffide æterni de bonitate Patris
Nullum namq; DEVS fallit: sed iustus & æquus,
Iuxta promissum, pectora fida iuuat.

DE VINEA EVANgelica.

SI tibi sit cordi gratissima vinea Christi,
Ocia profliga, desidiamq; fuge.
Nam DEVS ingenuos vult & probat ipse labores:
Ipse laboranti præmia digna refert.
Nec tamen in meritum proprium confidere fas est:
Ex bonitate Dei munera cuncta fluunt.

DE

DE FRIDERICO II. DANO-rum Rege, & SOPHIA Illustrißima Regina.

Δεύτερος ἐν Δανῶν λάμπει Φριδέρικος ἄναξ,
 Αἰχμητὴς κρατερός, καὶ βασιλεὺς ἀγαθός:
ἡ νεανὶς Σοφία, φαίνει βασίλισσα πρεπώδης,
 καὶ δέσποινα ἀεὶ ἀζομένουσα θεόν:
Οὐράνιος τούτω ἀρχός τε πατήρ τε κυβερνῶν,
 Νοῦς τε πατρὸς τέκνον, πνεῦμά τε ἀμφοτέρου.

DE PASCHATE.

HVc ades Aoniæ, cultißima turba, coronæ,
 Quæ colis Hafniacæ docta Lycæa scholæ.
Pande oculos animæ lætos, pia pectora pande,
 Carminis vt capias pondera vera mej.
Non ego canto iocos Veneris, non pocula Bacchi:
 Non celebro Martis bella cruenta trucis.
Friuola non scribo vani ludibria Mundi,
 Intentus nugis, craße Epicure, tuis.
Materiam vates istam sectentur inanes,
 Vulgaris famæ quos rapit aura leuis.
Vtiliora tibi tradam, studiosa iuuentus:
 Mentem adhibe: paucis mystica magna canam.
Paschatos, ecce, sacri colimus memorabile festum,
 Quod populo Ebræo magno in honore fuit.
Transitus hac equidem diuinus voce notatur,
 Sancta velut nobis prodere lingua potest.

Nominis & ratio monſtratur Moſe docente,
Quo maior veterum nemo Propheta fuit.
Nam Phariam triſtis gentem cùm pœna maneret,
Irati gladio percutiente DEI:
Tranſijt, & minimè nocuit ferus Angelus illis,
Quorum erat agnino tincta cruore domus.
Signari ſiquidem DEVS iſto ſanguine poſtes
Iuſsit ab his, veniam qui cupiêre ſibi.
Et quia ſignatas proſtrator nuncius ædes
Tranſijt, eſt dictus Tranſitus iſte dies.
Quis canet Ægypti cladem, quæ nocte ſub illa
Viſa eſt inuiſum debilitare genus?
Electæ quisnam reſonabit gaudia ſtirpis,
Numinis inuicta multiplicata manu?
Nam DEVS ad pœnas prauorum eſt ſæuus & acer:
Vota ad iuſtorum mitis amanſq; venit.
Regula iuſticiæ iubet hoc immota: quis vnquàm
Impium & iniuſtum dixerit eſſe DEVM?
Ergò DEI meritum memori plebs pectore ſeruans,
Annua paſchali nomine feſta parat.
Hinc agni exorta eſt mactatio, lege iubente
Antiqua, populo quam DEVS ipſe dabat:
Quo ſacramento plebs eſt edocta, quòd eſset
Nobile diuinæ pignus amicitiæ.
Namq; DEVS iuſtos ornat, ſignoq; decoro
Monſtrat ſe ſanctis cœtibus eſſe DEVM.
Cœtibus eſſe DEVM ſanctis ſe monſtrat amicum,
Syncerum, verum, munificum atq; bonum.

Nec satis hoc: siquidem, mysteria plura supersunt,
Quæ nos de recta relligione monent.
Agnum ergò esuri paschalem, lege modesta
Congreßus certos constituêre sibi:
Vnde monebantur sacro se fœdere iungi,
Qui veri dici plebs voluêre DEI.
Quid, quòd & hæc agni mactatio ritè docebat
Quòd Christus Dominus victima vera foret?
Solus enim CHRISTVS totius crimina Mundi
Portauit, quandò mortis adiuit iter.
Solus cæsus erat nostro pro crimine: solus
Sanauit propria vulnera nostra nece.
Solus morte sua diuinam sustulit iram,
Et pariter nobis contulit omne bonum.
Solus morte sua rabidum compescuit Orcum,
Et Furias omnes, Tartareosq; dolos
Solus Olympiacam Victor sublimis in aulam
Ascendens, Cœli regia sceptra tenet.
Solus honorandus mediator, & arbiter æquus
Viuit, & æternus noscitur eße DEVS.
Nomine quo festum nos & paschale parantes,
Tollimus in sanctis iubila læta choris.
In templis, & sub tectis, Regumq; theatris
Paßim de Christo carmina grata sonent.
De Christo Iesu cantentur carmina grata:
Quis Christi Iesu nollet amare decus?
Hic est ille agnus, qui prima ab origine mundi
Cæsus erat, lapsas vt releuares oues.

Hic est ille agnus, cuius nos sanguine loti,
Ante DEVM verum stirps generosa sumus.
Hic est ille agnus, nobis qui pandit Olympum,
Summo qui dedimus nomina nostra DEO.
Hic est ille agnus, quem qui veneratur amatq́;,
Nullo concutitur corripitúr ue metu.
Hic est ille agnus, spes & victoria nostra,
Qui DEVS ex patre est, matreq́; verus homo.
Christe DEVS salue, salue pie Christe, tuosq́;
Aspice, qui summi nomina Regis habes.
O vtinam cantu digno celebrare liceret
Virgineam stirpem, progeniemq́; DEI:
Harmonicis non me superaret vocibus Orpheus,
Nec Linus argutæ nobilis arte lyræ.
Terpander non me, nec Arion clarior esset,
Pïerio quamuis magnus vterq; choro.
Sed mihi nec venæ, nec linguæ copia tanta est
Principis vt tanti condere gesta queam.
Mortali siquidem maiestas cœlica captu
Altior est: capiet quis ratione DEVM?
Ergò fide sola Regem excipiamus ouantem,
Dicere quem dignè nulla Camœna potest.
Sancta fides Christo fruitur, Christiq́; fauore:
Omnia perrumpit sydera sancta fides.
Hac ope qui Christi celeberrima munera quærit,
Fortunamq́; suam ferre scit, ille sapit.
O benè fœlices, quos victor Christus adornat
Æternis opibus, perpetuisq́; bonis.

AD

AD CHRISTVM seruatorem.

CHriſte DEI Fili, moderator & arbiter Orbis,
Et diræ Necis inclyte victor,
Aſpice nos miti vultu, gratoq́; fauore,
Vt tibi pectora noſtra probentur.
Daq́; tuis vt ſit mandatis conſona vita
Noſtra: ſed & fac dogmata falſa
Spernamus, Patrem q́; tuum metuamus amanter
Carmina grata voce ſonantes:
Reddentesq́; probo non fictum pectore votum,
Cum Patre te pie Chriſte, canamus:
Et veluti Patrem, veluti, te Chriſte, ſonamus,
Sic Flatum concede perennem
Noſcamus: nam tu Deus vnus, tuq́; triformis,
O Pater, ô Fili, ô pie Flatus.
Non aliud, certè, eſt lato ſub ſidere nomen,
Nec Cœli ſuper aſtra, colendum.
Da, tibi ſynceri iuſtum præſtemus honorem,
Horrendumq́; ſcelus fugiamus.
Fac quoq; Rectores noſtros, famulosq́; paresq́;
Pectore fido ſemper amemus.
Sic tibi (ſideria qui maieſtate refulges
O Deus optime maxime) cœtus
Hic noſter meritas in laudes ora reſoluens,
Hymnos & ſacra carmina panget.

EVCHARISTICON IN SANctam Trinitatem.

SOli Deo victoria,
Soli Deo potentia,
Soli Deo sit gloria,
Et nunc & omni tempore:
Qui trinus ac vnus polum,
Qui trinus ac vnus solum,
Qui trinus ac vnus fretum,
Fecit, tuetur & regit:
Respublicas qui protegit,
Ecclesiamq́ʒ colligit,
Pijsq́ʒ se totum ingerit
Virtute magni numinis:
Qui Dæmonum versutias,
Mille & dolos sophisticos,
Nec non minas Tyrannicas,
Damnat, coërcet, proterit.
Dulcis Pater, Fili Patris,
Visq́ʒ vtriusqʒ Spiritus,
Cœlestibus fac nos choris
Frui perenni gaudio.

AD LECTOREM.

SI bona quæ scripsi, Christum laudato datorem:
Sin mala, fer genium, lector amice, meum.

DE VSV COENÆ DOminicæ.

O CHRISTE, qui corpus tuum
Sub pane verum porrigis,
Et omnibus verum tuum
Vino propinas ſanguinem:
Peccata noſtra delue,
Noſter Patrone candide,
Iuſtosq́ nos pronuncia
Rex & ſacerdos maxime.
Vt panis ille ſumitur
Qui nos benignè recreat,
Sic corporis ſancti tui
Nos recreet potentia.
Ceu vina grata ſumimus
Quæ leniunt mentes bonas,
Sic ſanguinis ſancti tui
Nos recreet potentia.
Minor quidem ſum quàm queam
Ad te, patrone, ſcandere:
Si iuueris meam fidem,
In te quieſcam ſuauiter.
At interim cœnæ tuæ
Læta fruar dulcedine,
O Chriſte Rex fidelium,
Paſtorq́ noſter vnice.

PRO CASTI AMORIS IN-spiratione.

PRincipum Princeps, Deus ô Deorum,
Corda qui grato releuas beata
Spiritu, iusta reprobasq́ flammas
Lege coërces:
Flaminis donum rogo gratiosi
Ingeras oro mihi: tu benignus
Læta iustorum decoras iuuasq́
Vota virorum.
In meum pectus lepidos calores
Transmoue, vt sancto tepeam fauore:
Quem Deus blandus regis, ille sacro
Flagrat amore.

SVAM IN SACRARVM LITE-rarum studio negligentiam deplorat.

O Deus magni fabricator Orbis,
Dux Ducum, Rex ô generose Regum,
Dexteram cuius metuit colitq́
Vesper & ortus:
Te peto supplex, stabiliq́ corde
Vota proponens cupio iuuari:
Heu mihi si non tua gratiosus
Lumina pandas.

Est tibi iusti fateor furoris
Caussa: nam nugis leuibus tumescens,
Iussa neglexi tua, nec notaui
Dogmata sacra.
Ah precor mitem, Pater alme, præstes
Te mihi: duram quis enim ruinam
Non trahet, si non rabiosa cedat
Iudicis ira?
Tu Deus, non vis homines perire
Quos mouet facti dolor, & Patrono
Dediti Christo, veniam fideli
Corde precantur.
Ergò sis mitis mihi confitenti
Crimen admissum: Deus omnis in te
Fixa spes hæret mea: me guberna
Flamine sancto.
Turba te transfer procul hinc maligna:
Improbo nec me studio retunde:
Audiјt vocem gemitumq; nostrum
Rector Olympi.

DE APPELLATIONE Regni Daniæ.

DAn primus princeps nostris regnauit in oris,
Scriptorũ veterũ ceu monumenta monent.
Et ratio tituli pulcra est, si credis Ebræis:
Dan siquidem iudex dicitur ore sacro.

Hinc populi Dani, censore Melanthone, fulgent
Iudicio celebres conspicuiq; viri:
A veteri nam Rege suo, primoq; parente,
Inclyta præcellens Dania nomen habet.
Doctiloquis Graijs est Δὰρ quoq; Iuppiter ipse:
Ζεὺς idem est & Δεὺς profluit vnde Deus.
Inde patet nostræ, sublimi nomine, gentis,
Condita iudicio Danica regna Dei.
I nunc, & nomen Danorum nobile ride,
Qui legis impuri sordida scripta Gothi.

AD DN. NICOLAVM KAAS: Regium Cancellarium.

NIcolee, illustris Cosorum gloria, salue:
Dignus enim es summo laudis honore frui.
Non modò formoso te corpore plena beauit
Lex genij, & stirpis vis generosa tuæ:
Mens quoq; clara tibi est, rerumq; inuentio docta
Excitat ingenium iudiciumq; tuum.
Inde tuam decorat prudens facundia linguam,
Vt nostri Nestor temporis esse queas.
Et tua ceu pietas populis est cognita multis:
Sic tua vox Musis perplacet atq; DEO.
Ista equidem norunt omnes, iuuenesq; senesq;:
Nam cui non Virtus est benè nota tua?
Me quòd & ornâris, grates tibi soluo perennes,
Par merito quamuis gratia nulla tuo est.

Sed

Sed gratum iuuat eſſe tamen, vir magne, Poëtam:
Nam cœli Domino pectora grata placent.
Et tua maiori redeat ſi gratia fructu,
Quod fieri ſemper noſtra Thalia rogat:
Læticia inſurgam dulci, poſitoq; dolore,
Aonia cithara glorificabo DEVM.
Non tamen argentum nobis donabis & aurum:
En, mea non iſtas Muſa requirit opes.
Voce tua Regi me commendare memento:
Meq; probis prudens conciliato viris.
Lingua boni doctiq; viri preciosior auro eſt,
Vtpotè quæ regitur mente & amore DEI.
Hinc pax & requies oritur, Regumq; fauores:
Hinc ad mortales commoda mille fluunt.

DE DVODECIM ANNI *menſibus.*

IAnus vt ancipiti facie eſt, ita reſpicit anni
Elapſi finem, principiumq; noui.
Februus inſurgens noctis benè contrahit vmbram,
Luceq; producit nobiliore diem.
Martius inſigni ſtat veris honore colendus,
Hyberno quamuis frigore ſæpè riget.
Aprilis tenui tellurem gramine veſtit,
Et virides ſyluas ornat odore nouo.
Maius flore ſuo iuuenes nymphasq; coronat,
Hosq; pijs gaudet conſociare choris.

Iunius

Iunius æstiuo flagrans feruore coruſcat:
Plus tamen ille calet quem grauis vrit Amor.
Iulius ingreditur cùm ſæua canicula regnat:
Ne tibi ſit damno ſtella proterua, caue.
Auguſtus tribuit Cereris largißima dona,
Delicijsq; ſacris horrea læta replet.
September fructus Autumni promit opimos:
Vt Veneri placeas da poma, pyra, nuces.
October muſtum, maturaq; vina miniſtrat:
Exultent famuli, Bacche iocoſe, tui.
Turbidus Æolio fremit, ecce, furore Nouember:
Arida flammiuomis ingere ligna focis.
Horridior turget, Bruma reboante, December:
Vim tamen hanc ignis, Muſica, vina, premunt.

CIRCVLVS ANNVVS, IN QVO IVXTA SYLLA-barum numerum dies deſignantur.

IANVARIVS HABET DIES XXXI.

LEX puero ſtat: LVX micat aurea gẽtibus ipſis:
Mollificat durum pia PAVlum gratia Chriſti.

FEBRVARIVS XXVIII.

Mos MAriam priſcus puras exornat ad aras:
Inclyta ſublimi fert PEtrus dogmata ſede.

MAR-

MARTIVS XXXI.

Cœlica iußa Dei tonat ore GREgorius alto:
Summi vox Patris castam MAriæ replet aluum.

APRILIS XXX.

Eminet AMbrosius clarus mitraq́, pedoq́:
Tu rigido stas, magne GEorgi, strenuus ense.

MAIVS XXXI.

Signa CRVcis roseo madefecit sanguine Christus:
Martyrij laudem tenet VRbanus speciosam.

IVNIVS XXX.

Floridus insequitur generoso pectore VItus:
Mirifico partu se BAPtistes quoque prodit.

IVLIVS XXX.

En, MAriam pietas loca per montana gubernat:
Sternitur ob Christi constans Iäcobus honores.

AVGVSTVS XXXI.

PEtrus erat vinctus, pius est LAVrentius aßus:
Demitur eximio sacrum caput, ecce, IOänni.

SEPTEMBER XXX.

Ægidius sequitur, MAriæ tùm prominet ortus:
LAMberto socium præbet se flammeus ALES.

OCTOBER XXXI.

Exemplum niueæ vitæ DIonysius adfert:
Tu das LVca piis etiam tua scripta legenda.

NO-

NOVEMBER XXX.

Præſulis officio nitidus MARtinus habetur:
Hac ſe ſub ſerie CLEmentis nomina promunt.

DECEMBER XXXI.

Emergunt ſacra NIcolei caſtæq; LVciæ:
Nobiliora tamen ſacra CHRISTVS natus adornat.

DE MOTV SOLIS PER DVOdecim ſigna Zodiaci.

CVm pater exurgit bis quino lumine Ianus,
 Vrnigerum puerum Delius augur adit.
Poſt gelidum Brumæ tempus Februarius infert
 Piſces luſtratos lumine, Phœbe, tuo.
Trux Aries Clarium comitatur in æthere regem,
 Tempora cùm veris Martius alma trahit.
Cornigerum ducit Taurum Pataræus Apollo
 Aprilis quandò vernat honore nouo.
Maius amat Geminos, ipſos vbi clarus Agyleus
 Munere conſpicuos lucidiore fouet.
Cynthius æſtiferi tangit caua brachia Cancri
 Dùm nimis ætherio Iunius igne calet.
Aurea Cyrrhæus ſcandit dux terga Leonis,
 Iulius arctatos cùm iubet ire dies.
Virgine lætatur nitida Latonius heros,
 Auguſto gratos dinumerante dies.
Pomiferum autumnum quandò September adornat,
 Thymbræo regitur pendula Libra Deo.

Mortifero vngue minans, Octobri menſe retentat
  Solis anhelantes Scorpius acer equos.
Imbribus inſanis ventisq́ fremente Nouembri,
  Arcitenens Chiron te, Tegeæ, tenet.
Per Tropici currit Capricorni ſidera Titan,
  Quandò gelu canus triſte December alit.

AD D. IOHAN. FRANCISCVM,
Medicum, de locis Iutiæ.

VAtum, Iohannes, optimorum gloria,
  Noſtræq́ fama Daniæ:
Qui dulce docta pharmacum miſces manu
  Hippocratis magni comes:
Profectione vade læta in Iutiam,
  Terram bonis fœtam viris.
Terram vocatam Daniæ peninſulam,
  Armis equisq́ fulgidam.
Quam Cymbriam dicunt Poëtæ plurimi
  Non friuolis rationibus,
Cymbros quis autem neſcit olim in maximam
  Romam fuiſſe ſtrenuos?
Sed miſſa ſint hæc: & locis te Iutiæ,
  O docte vir, fac recrees.
In natione dùm manes hac inclyta,
  Vrbes videto nobiles.
Gaudebis ipſe patria primùm tua
  Riparum amica nomine:

Ripis

Ripis beatis quæ renidens, aſpicit
Vaſtum Britanniæ fretum.
Hinc elabora ciuitatem cernere
Viberga monte quæ ſacro
Quandam vocata eſt: mœnibus nunc additis
Fertur Viburgum ab incolis.
Hîc natus infans aureum Solis iubar
Vidi fauente numine:
Cognominatus vnde ſum Vibergius
Inter Poëtas Daniæ.
Iam cæteras accede terræ Iuticæ
Vrbes calore libero.
Coldinga multo ſe nitore fulgidam
Amabilis ſubinferet.
Huic Vetla (quidam quam Viellam nominant)
Addatur oppidum elegans.
Arrhuſiam quis eſt potens contemnere,
Aut eminens Randruſium?
Natale matris optimæ meæ ſolum
Schiuam vetuſtam diliges.
Alburga priſca ſtat fide pulcherrima,
Et vrbs vetuſti Lymici.
Non præteribis Horſenæ & ciues Nibæ,
Nec incolas Hobrouiæ.
Quid Varda, Ryda, Scaga? quidq́ Heringia
Et plura ſi ſint oppida?
Nam multa delet, multa mutat & nouat
Mirabilis ſors temporum.

Et ſicut æſtas ac hyems frequentibus
Se proritant anfractibus:
Dieſq; noctem & nox velut clarum diem
Fugare crebrò cernitur:
Ætate ſic ætas ſolet propellier,
Gentemq; ſtirps noua excipit.
Nil eſt perenne præter æterni DEI
Nomen, decus, potentiam.
Probatur inde ſancta virtus & fides,
Amorq; caræ patriæ.
Amore tellus ergò te ſuauißimo
Fouebit, Vrbes dum vides
Priſcas nouaſq; Iutiæ. Sed heus, caue
Pagos decentes negligas:
Quorum referre ſi liberet nomina,
Quis finis eßet carminj?
Quod ipſe prudens linquo, tu conſidera
Amice iucundißime.
Quid flumina atq; amnes canam, quibus ſitis
Siccis leuatur faucibus?
Hic Schirnus eſt pulcher, nitenſq; Truzius:
Hîc Anza, Gloros, Fuldula.
Hîc temperato gratioſus frigore
Decurrit acer Gudius.
Piſcationes vnde ſunt vberrimæ,
Vſuq; fœlicißimæ.
Venationes ſi petes, caſtißimam
Mentem Dianæ conſule.

Cerui dabuntur atq; damulæ leues,
 Leporesq; quàm celerrimi.
Sed ne feroces te lupi perterreant,
 Tecum feres venabulum.
Istis peractis redde te Musis tuis,
 Aut plena sume pocula.
Testudinis ue blandæ plectra percute
 Inter potentes Gratias.
Aut arte docta iunge te mortalibus
 Bonis, bonum per pharmacum.
Donum Deorum est ars benigni Apollinis,
 Morbos graues quæ mitigat.
Mortem quis autem pellet? hæc Reges rapit
 Et densa plebis agmina.
Vitam heu fugacem: sed tamen famam virûm
 Musæ sacræ custodiunt.
Miraris istud, fortè, scribendi genus,
 Vatum ô decus clarissimum?
Ne turbet ista te, oro, cogitatio:
 Nam trita doctis hac via est.
Sic Martialis Liciano scripserat,
 Ipsius vt produnt libri.
Lusêre multi sic: sed est dandus modus
 Et finis his ineptijs:
Ineptiarum si tamen loco capis
 Nouus labor quod expolit.
Iam vade, frater optime, ac reuertere
 Et corpore & mente integer.

Hoc mecum Iuarus Bartholinus, temporis
Nostri decus, desiderat.
Desiderant hoc quos amor sanctus fouet
Virtutis, & Libethridum.
O quanta res est casta vota soluere
Pro commodo boni viri.
Quæ vota fiunt ex pudico pectore,
Hæc summus approbat DEVS.
Precesq́; puræ, & ad polum tensæ manus,
Irata placant Numina.

AD EVNDEM IOHANNEM Franciscum, Poëtam & Medicinæ Doctorem.

Βομβοῦσι σκαιοὶ ἄνδρες, καὶ βαττολογοῦσιν:
Οἳ δ' ἦτος σφέτερον συμβαρέουσιν ἄγαν.
Αὐτὸς ἔγωγε βροτοὺς λυσσῶντας δ' οὐκ ἀλεγίζω:
Νῦν γὰρ ἐμὸν στομοῦσι πνεῦμα θεοῖο θεός.
Καὶ σὺ Ἰωάννης Φράγκισκ', Ἀσκληπιοῦ ὦ παῖ,
Μηδενὶ σπερμολόγους ἐν θέσο θωπολόγῳ.
Λοιδορεῦς βόμβους καὶ ἀμούσας βαττολογείας
Ἀέρος ὦ λάιλαψ ἠνεμόεντος ἔχε.

IN IMAGINEM SERuatoris.

LVx ego sum Mundi: qui me sectatur amatq́;,
Splendidus æternæ lucis honore manet.

AD D. PAVLVM MATTHIAM, Episcopum Selandicum.

PAule decus noſtrum, doctorum Paule virorum
Gloria, laus patriæ, candide Paule, tuæ:
Eſſe meas aliquid nugas ſi fortè putabis,
Ex candore animi iudicium illud habes.
Ipſe equidem video quàm ſit mihi curta ſupellex:
Non tamen iccircò prorſùs egenus ero.
Aſpicito corpus, magnos non inter habebor:
Me neq; tu minimis annumerare potes.
Sed commendabor mediocri, Paule, ſtatura,
Quantumuis paruis proximus eſſe queam.
Sic ego miſceri magnis non opto Poëtis:
Nec dabitur Muſis infimus ordo meis.
Si mediocris ero, ſatis eſt: licet vltimus ordo
Nobilium Vatum me quoq;, Paule, iuuet.
Dant Dij, dant homines, dant deniq;, Paule, colũnæ,
Vt Maro ſi non ſim, ſim Sadolinus ego.
Legitimas intra qui nouit ſiſtere metas,
Hunc reor egregium conſpicuumq́; virum.

AD AMICVM QVENdam.

AD cœnam venias, veterem nec linque ſodalem:
Non ego te potu, non onerabo cibo.

Vini

Vini aliquid sumes, comedes pira, poma, nucesq́:
Non alia pompa cœna parata mea est.
Me quoq́ conuiuam tu si quandoq́ vocabis,
Da modicum vini, da pira, poma, nuces.
Grata meæ veneri sunt isthæc dona, meoq́
Poma placent genio, sunt quoq́ grata pira.

AD ACADEMIAM Hafniensem.

SI me commendes, ô sancta Academia, Regi,
Laudem qui summam temporis huius habet:
Ingenio genioq́ meo mox vita redibit,
Multis quæ lacrymis languida facta dolet.
Nam quantò fueris varia sublimior arte,
Quóue magìs membris condecorata tuis:
Tantò ego maiori fortuna lætus abibo,
Et magìs hoc diuûm munere firmus ero.
Te reuerenter amo, matrem ceu gnatus honestam:
Cultorem redama, mater amica, tuum.
Mentibus affectus mites DEVS indidit ipsis,
Alter vt alterius noxia damna leuet.
Auxilum quicunq́ negat mortalibus, ille
Ingratus magno dicitur esse DEO.

DICTVM SYRACIDÆ.

GRata Deo ac homini tria sunt: cõcordia fratrũ,
Pax vicinorum, coniugijq́ fides.

IDEM FVSIVS.

AVrea dilectos iungens concordia fratres,
Naturæ quos lex indubitata ligat:
Vicinosq́; fauor cum consuetudine dulci
Qui decorat, nullo concomitante dolo:
Connubialis amor, quo fœmina fida marito,
Virq́; suæ vxori certat honore pari:
Hæc tria grata DEO sunt, & mortalibus æquis,
Syracidæ veluti dogmata sancta monent.

AD D. IACOBVM GEORGIVM, fratrem, de victoria Dauidis in Goliam.

DAuidis memorabilem
Pugnam, frater amabilis,
Iucunda cithara canam,
Deuictumq́; Goliam.
Hic vastus, ferus, impius,
Ortus gente Philistida,
Israëliticos duces
Infami ore momordit.
Tanto nemo fuit manu
Ausus congredier viro:
Quid, quòd defuerint quoq;
Regi corda Sauli?
Sed mens Isaïdi bona
Effulsit subitò: nec est

Paſſus ſcommata ſpargere
Dirum impunè gigantem.
Rex ergò iuueni æream
Muniuit galea: dedit
Enſem cum clypeo: ſed hic
His non ſufficit armis.
Deponit rigidum tener
Pondus militiæ: pedum
Sumit, quo patrias oues
Paſtor rexerat antè.
Hinc aptat lapides leui
Fundæ quinq; volatiles:
Confidensq; Deo capit
Rectæ robora mentis.
Contrà, terribilis gigas,
Ingens, totus & æneus,
Paruum Iudaicæ domus
Salſè ridet alumnum.
His & vocibus inſolens
Inquit: quò baculus tibi?
Mén' cenſes, fatuus, canem
Iſta fuſte premendum?
Horrendis ſimul intonans
Dictis, huc, ait, huc age:
Carnem mox canibus tuam
Tradam dilacerandam.
Verbis horriſonis tumes,
Velox Iſaides, ait:

Fulgens hasta tibi nitet:
Est ensis clypeusq;.
Haud istam speciem moror:
Scutum nam Deus est meum,
Quo diram violentiam
Fregi vrsi atq; leonis.
Te mittet Dominus Deus
Nostras in teneras manus:
Huius magna potentia
Toto exurget in Orbe.
Fundam, nec mora, concutit:
Stridens euolitat lapis:
Pulsatur cerebrum viri:
Cæsus corruit hostis.
Pastor protinùs eripit
Victo ensem, celer & caput
Demit grande cadaueri:
Sorbet terra cruorem.
Exultat populus Dei:
Mœret turba Philistidûm.
Sic paruos Deus adiuuat:
Sternit corda superba.
Dic, ô frater amabilis,
Laudes ætherio Deo,
Qui Rex viuit & imperat
Fulgens omne per æuum.

IN SVPERBOS.

IActatis laterum robur, manuumq; vigorem:
Magna Deus frangit, corda pusilla iuuat.

AD IMBECILLES.

PArua cohors, Christo Domino diffidere noli:
Excitat ille animos, dirigit ille manus.

DE BENIGNITATE Dei.

QVi Pater est hominũ, rerũ fons dicitur vnus:
A quo consilium præsidiumq; meum.
Rex vnus Christus, magni stirps vera Parentis:
Hoc duce non dubito de bonitate Patris.
Æterni Patris Natiq; est Spiritus vnus:
Qui mea cœlesti pectora luce mouet.
Tres colo personas, Flatum Natumq; Patremq;:
Sed tamen est vnus perpetuusq; DEVS.
Lætor & exulto: Deus hic me munit & ornat:
Ille potest solus nostra leuare mala.
Discite mortales, puro spem corde fouere,
Et solida viuum Numen adire fide.

IN HISTORIAM EVANGELIcam, de eiecto Dæmonio muto.

DÆmonium mutum profligat Christus Iēsus:
Quo facto verum se probat Deum.

Namq; homini misero vocē dum reddit ademptam,
Officium prodit per sacra signa suum.
Impia turba DEI ridet sublimia facta:
Vix mulier Christum suspicit vna DEVM.
O benè fœlicem qui Dæmona linquit: & vnj
Coniunctus viuit, voce animoq;, Deo.
In Christo siquidem summi vis ampla parentis
Exeritur, qua nos turba beata sumus.
Hoc nouisse, salus hominum est: sine numine Christi
Quis vincet Satanam? quis pius esse potest?
Te precor ergò Dei fili, Deus: erige mentes
Nostras, & linguas solue moueq; pias.
Dæmone sic spreto tua fidi regna sequemur:
Legibus & dedent se pia corda tuis.
Tu verò noster Dominus, princepsq;, Deusq;,
Tartarij franges arma cruenta ducis.
Nos tibi subiectos dextra seruabis amica,
Pacis & æternæ munera sancta dabis.

AD DEVM OPT. MAX.

TE sine, summe DEVS, nulla est sapientia nobis:
Non vllum nobis est pietatis opus.
Et nisi tu dederis viresq; modumq; precandi,
Hei mihi, quot tenebræ pectora nostra prement.
Quod verò nescit ruditas & ineptia nostra,
Hoc tua cœlesti gratia luce docet.
Ingere propterea diuini flaminis auram
Cordibus humanis, vt bona vera sciant:

Et discant quàm sis pius, & mansuetus, & æquus
Omnibus his qui te voce fideq; vocant.
Os aperi nostrum, nostras & dirige linguas,
Vt tua legitima nomina lege sonent.
Cùm te cantamus prohibe mendacia vana,
Quosq; parit molles fabula blanda iocos.
Nam tu mens vera es, tua sunt quoq; dogmata vera;
Et vero poscis cordis amore coli.
Non hecatomba tibi curæ, non thuris acerra,
Bulla nec Oenotrij prodigiosa senis.
Non tibi sunt cordi rasæ ludibria turbæ
Quæ meriti iactat robora ficta sui.
Cedat ab egregijs animis tumor iste superbus:
Solius Christi victima pura iuuat.
Solius Christi nos mundat sanguis ab omnj
Crimine: per Christum turba beata sumus.
Christi per nomen cœlestis gratia fertur,
Et pax, & requies, & fauor atq; salus.
Hoc igitur domino, duce, seruatore, patrono,
Fundimus excelso candida vota Patri.
Da, Pater, hoc vno nos sistere fundamento:
Da vigor insidat mentibus ille pijs.
Sic stabili studio tua splendida iura sequamur:
Nostraq; sint legi dedita corda tuæ.
Fœlix, ac iterum fœlix, qui flamine sancto
Ducitur ad veri dogmata recta DEI.
Hunc non error aget fœdus per deuia saxa:
Non hunc transuersum vile sophisma feret.

Non

Non canis hunc Stygius truculento dente notabit,
Non hunc excipient squalida regna Necis:
Sed nitido cursu venerabile transiget æuum,
Donec ad extremum sydera clara petet.

AD CHRISTVM.

SOrdibus atq; luto quouis impurior hic est
Qui lotus non est sanguine, Christe, tuo.
Propterea siquidem nostra tu carne nitescis,
Vt sit nostra tuo munda fauore caro.
A nobis igitur sordesq; lutumq; rescinde:
Et bonitate tua crimina nostra tege.
Sic erimus puri, purasq; ad sydera palmas
Tollemus, moniti dogmate, Christe, tuo.

DE BAPTISMO CHRIstianorum.

BAptismus quid nam fertur? renouatio pura,
Æterno Domino qua sociatur homo.
Qua ratione fit hoc? aqua verbo sacra beato
Mortales potis est conciliare DEO.
At cuius merito? nimirùm munere Christi,
Pectora qui sancto Flamine nostra mouet.
Hinc ne fides nostra est, quæ contemplatur Iësum?
Hinc fluit illa fides, hinc datur illa salus.
Ergò Patre & Nato Flatuq; operante perenni,
Nostræ fundatur caussa salutis? ais.

Omnes

Omnes num debent homines hoc fonte lauari?
Omnes, qui cœli gaudia læta volunt.
An pueri digni sunt illis tingier vndis?
Hos dignos censet filius ipse DEI.
Num DEVS ætates, num sexus approbat omnes?
Illi vir, iuuenis, fœmina, virgo, placet.
O quàm magna Dei virtus, quàm gloria magna:
Quis Domini laudes enumerare potest?

AD CHRISTVM
Seruatorem.

CAsibus heu quantis quantoq; dolore fatisco:
Voluitur ante oculos mors tenebrosa meos.
Namq; rosam tenerā validus velut excutit auster,
Sic animam turbant fata sinistra meam.
Aspice me IESV, Rex magne, Redemptor & Orbis,
Et mihi sis facilis pro pietate tua.
Tolle meas lacrymas, & debita cuncta remitte:
Tu medicus solus vulnera nostra leuas.

AD CHRISTVM
Seruatorem.

LAngueo: meq; premit prauæ mens conscia culpæ:
Corq; meum legis vox violenta quatit.
Aspice me miti, IESV dulcißime, vultu:
Tu siquidem nostra es gloria, nostra salus.

IN PICTVRAM PVERI CHRISTI, inter doctores in templo à matre virgine inuenti.

VEnerat vt Solymam solenni more Maria,
Amißo gnato mater amica gemit.
Nam se subducens medijs è cœtibus vnus,
In templo sancto fecerat ipse moram.
Hic illum genitrix inuenit virgo sedentem
Inter honorificos doctiloquosq; viros.
Aurea fundentem sapienti pectore dicta
Miratur puerum concio tota pium.
Hæc quid imago notat? dulcem qui quæris Iësum
Templa DEI viui relligiosa petes.
Iesus quippè sacro Verbo monstratur apertè:
In leuibus nugis non manet ille puer.
Ille puer nostræ est doctorq; datorq; salutis,
Quem Pater ætherij misit ab arce poli.
Nate DEI magni, DEVS, ô dulcißime Iesu,
Mentibus instilla dogmata recta bonis.
Namq; tuæ qui non doctrinæ gaudet amore,
Hei mihi, quot vitæ fluctibus obijcitur?

DE TIMORE DEI.

CVi corde & curæ est animi sapientia recti,
Consilijs sanis se sinit ille regi.
Consilium est summum vera pietate timere
Vnum, viuentem, perpetuumq; DEVM.

Profluit hinc omnis virtus: hinc omnis honestas
Manat: ab hoc viuo gloria fonte scatet.
Quare si sapiens poscis regnare, bonusq́;
Sit labor hic primus ritè timere DEVM.

DE NVPTIIS IN CANA Galilææ.

IN Galilæorum terra, quà paruula Cana
Condita, non paruum nomen honesta tenet:
Suauiter exornans Christus connubia sacra,
Signo se certo commonet esse DEVM.
Illius siquidem iussu, verboq́; potenti,
Vertitur in vinum nobile mollis aqua.
Omnes lætantur fœlici munere Christi:
Blandior hoc vno præside vadit Hymen.
Salue Christe DEVS, salue dulcissime IESV:
Nam fortuna pijs, te duce, læta datur.

IN CHRISTVM PARAnymphum.

MVtatur vilis precioso lympha Lyæo
Hoc Christi Domini vox animosa facit.
Euge: quid his deerit, qui te, pie Christe, patrono
Gaudent? tu siquidem das bona cuncta bonis.
Insere propterea te nobis, Christe vocate:
Nostraq́; syderio nectare corda foue.

Cum

Cum Patre Natus enim regnas Flatuq; perenni:
Nomine tumq; tuo flectitur omne genu.

DE LEPROSO MVNDATO, ET famulo Centurionis ſanato.

DVm leproſus opem depoſcit præſide Chriſto,
Et famuli curam miles honeſtus agit:
Hic exauditur, morbo mundatur & ille:
Tantum pondus habent vota preceſq; piæ.
Et quis adhuc dubitat ſeſe committere Chriſto?
Chriſtum qui medicum quærit amatq;, ſapit.

AD CHRISTVM Dominum.

DA tua iuſſa ſequar dulciſſima, maxime IEſu:
Da regat hanc mentem ſpiritus ipſe tuus.
Daq; fidem rectam: fidei da noſcere finem:
Da tua ſit ſemper gratia nota mihj.
Sic dulces edam fructus velut vtilis arbor,
Creſcet & in laudes noſtra Thalia tuas.

EXHORTATIO AD MORVM ſuauitatem.

DIſcite mortales, ſubitò quàm labitur hora,
Quàm rapido curſu nobile tempus abit:
Quam citò degenerat veſtræ vis pulchra iuuentæ,
Totaq; quàm celeri turbine vita volat.

Imminet à tergo mors pallida: pallida nos mors
Insequitur: mortis spicula nemo fugit.
Viuimus hic hodiè: nos crastina fata repellent
Sub terras, forsan, funereasq́ domos.
Quò pergent animæ cùm corpora clausa tenebit
Tellus? per tenebras num rapienda via est?
Dum licet, ô miseri, mentes purgare studete
Dogmata viuentis per speciosa DEI.
Iram, odium, rixas, & vanum ponite fastum:
Hæc animam scabies sæpè grauare solet.
Qui fidei fructus edit, Christumq́ fatetur,
Huic patet ætherij splendida porta poli.
Sit quiuis placidus, pius, & mansuetus, & æquus:
Fructibus his equidem gaudet amœna fides,

DE EXITIO SODOMÆ
& Gomorrhæ.

IGnibus ætherijs Sodomam Deus atq́ Gomorrham
Perdidit: in caussa dira libido fuit.
Angelico ductu Lothon seruauit Olympi
Rector: sic pietas est duce tuta DEO.
I nunc, & vanam rigidi dic Numinis iram,
Et fidei antiquæ ponderis esse nihil.

DE FIDE VETERIS ET
noui Testamenti.

VNa saluantur semper ratione fideles:
Christo nam solo præside vita datur.

Sed tamen eſt tempus ſcripturæ ritè notandum
Ne malè confundas dogmata recta Dei.
Mittendum coluêre patres ſanctiq; prophetæ:
En, Chriſtum miſsum ſecula noſtra colunt.

DE LOTHO EBRIO.

FIliolas proprias (vah turpia crimina) ſtuprat
Lothos, quem Sodoma ſuſtulit ipſe DEVS.
Hoc perpetrauit facinus madefactus Iaccho,
Natarum imprudens ſimplicitate, pater.
Quisquis es, ô fugias nimio te mergere vino:
Vina bonos poſsunt fallere ſæpè viros.

IN IMAGINEM SANCTI Hiobi.

EXimij magnum decus eſt patientia cordis
Quam decorat pietas relligioq; Dei.
Namq; crucem quisquis tolerat virtutis amore,
Speq; Deo incumbit, victor honeſtus erit,
Hoc paradigma tibi ſancti demonſtrat Hiobi,
Picturam cuius bella tabella refert.

IN PICTVRAM IOSEPHI Iſraëlitæ.

QVis pius hic iuuenis, mulier quē lubrica vultu
Attrahit ad mollis fulcra operoſa thori?
Hic Ioſephus erat, veteris bonus ille Iacobi
Filius, Ægypto qui p egrinus erat.

Phutiphari coniunx quem sollicitauit amoris
Insani furijs exagitata feris.
Ille Dei cultu fœlix, muliebria spreuit
Vota, nec in vetitum gestijt ire nefas.
Huic Deus ergò dedit successum: quippè creatus
Nobilis est princeps, qui modò seruus erat.
Tu quoq; qui castis sacrasti pectora Musis,
Synceraq; colis relligione DEVM:
Sperne voluptates molles, Veneremq; dolosam,
Consultum studijs si cupis esse tuis.

DE POENITENTIA.

SI benè fecisti quicquam prudensq; bonusq;,
Id Christo acceptum prouidus vsquè feres.
Sin malè quod cessit, temet damnare memento,
Et Christum sequitor non dubitante fide.
Christus, enim æternus Rex est, princepsq; perennis,
A quo dependet vindice nostra salus,
Nostra salus, Christi solius munere fertur:
Qui proprium meritum iactat, ineptus homo est.
Quisquis enim per se cœlestia tendit ad astra,
Nec veram à Christo præside poscit opem:
Sulphurei flammis miser hic deuotus Auerni,
Stulticiæ propriæ præmia digna feret.
Qui sapis ergò, time: nec te malè subtrahe Christo:
Christo dante, pijs gaudia vera fluunt.
Per Christum Dominum vitæ conceditur vsus:
Quo sine Rege, DEVM nemo videre potest.

AD AMICVM QVENDAM eruditum.

Λῆγ' ἔριδος: τότε δ' οὐλομένην, ὦ φίλτατε, μῆνιν
Δείκνυτι, καὶ δύναμιν βασάνιζε, τίταινέ τε χεῖρας,
Ὁππότε πρᾶγμα πάτρας φωνῇ, καὶ ὀρσῇ ἀνάγκη.
Νῦν δὲ ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδός
Διογενὴς ψάλλει: γελάει μὲν φοῖβος ἀπόλλων:
Ὀρχοῦνταί τε νέοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι.
Καὶ σὺ φίλων μοῦνος τυρβάζεις φέρτατα πάντα;
Φέρτατα πάντα φίλων τυρβάζεις φέρτατος αὐτός;
Λῆγ' ἔριδος: οὐ χρὴ ῥαίειν θελκτήρια δαιτός.

CANTIO ECCLESIÆ CHRIstianæ, ex vernaculo Germanico D. Martini Lutheri.

VErbo tuo, Pater, foue
Nos, turba qui ſumus tua:
Hoſtesq; Filij tui
Turcam Papamq; reprime.
O Chriſte Patris vnice
Fili, tuum prodens decus,
Defende cœtum paruulum
Te qui fideliter colet.
O Spiritus, ſuauiſſime
Solator, adde almam pijs
Lucem, ſupremo tempore
Pergant vt ad Cœleſtia.

Fac irritum quicquid mali
Hostes feroces perpetrant:
Caußamq; prauam destrue,
Vt, quod parant, ipsi luant.
Caterua sic discet procax
Quàm tu potens viuis DEVS:
Quantumq; tu faues gregi,
In te suam qui spem locat.

APPENDIX VOTIVA
pro pace.

COncede pacem Ecclesiæ
Veram, DEVS mitißime:
Non vllus est his viribus,
Qui nos queat defendere
Te præter, ô noster DEVS.

DE DILVVIO
Noæ.

IAm canam resona chely
Clara magnifici Dei
Facta, quæ rigidus sua
Dextera, reprobos premens,
Expediuerat olim.
Quippè cùm scelerum cohors
Iuncta flagitio graui,
Regna cuncta ferociter
Fœditatibus & lue
Sordida maculaßet:

Vera nec Pietas locum
Nunc haberet amabilem:
Candidus Dominus Noam
Cum ſua tenui domo
Liberauit amanter.
Hic pius vir & integer,
Et ſenex venerabilis,
Sana dogmata tradidit
De Deo: ſed ineptula
Riſit iſta propago.
Heu ſcelus, ſcelus heu graue eſt,
Cordibus reprobis Deum
Et ſacros monitus Dei
Spernere, & Satanæ iugum
Spontè velle ſubire.
Ergò terrifica manu
Rex Deus quatit improbos:
Finditur polus arduus,
Nubibus pluuiæ ruunt,
Æquor obruit Orbem.
Arca lignea tollitur
Summa per freta fluminum.
Turba parua ſeni datur
Cum caterua animalium,
Quæ coëgerat arca.
Abſtulit reliquos tumens
Vnda: non homines modò,
Cuncta verùm animantia

Terra quæ generauerat,
Mœsta sorpsit abyssus,
Sic pios Deus adiuuat,
Delet impia pectora :
Fortis est Deus & potens,
Qui polo nitido sedens
Regnat arbiter æui.
Hunc amate boni viri,
Fœminæq; modestulæ :
Hunc amate iuuenculi,
Candidiq; puelluli,
Virginesq; venustæ.

DE EXEMPLO
diluuij.

FLuctibus vndarũ tumidis Deus obruit Orbem :
Caussa erat Impietas, crimina, stupra, doli.
I nunc, & magni Domini sacra dogmata sperne :
Et scelerum fœdam pande, Epicure, viam.

ADMONITIVNCVLA
de pietate.

Λάτρευε κρήγυος θεῷ
Νικεῖν θέλων τοὺς κωδίους :
Θεὸς κακούργους μισέει,
Διδοὺς χάριν σεβασμίοις

EADEM SENTENTIA
latinè.

Esto bonus Deum colens,
Qui vis pericla vincere:
Contemnit impios Deus,
Suam probis dat gratiam.

DE CAVSSA ET MITIGATIONE
pestis, carmen è sapphico Græco
Iohannis Posselij.

PEstis haud frustrà veniens vagatur,
Sed Dei verè reputatur esse
Virga, quæ turbæ reprobæ coërcet
Impia facta.
Pestis hæc ergò monet hos & illos,
Vt piam vitam placidè sequantur:
Et docet quàm sit violenta summi
Numinis ira.
Pestis inprimis rapit innocentes:
Parcit insanis scelerum ministris,
Qui sacræ terræ graue pondus ista
Mira videbunt.
Pestis hæc atrox homines vt omnes
Non voret, qui sunt probitate clari,
Sæpè syncero Dominum potentem
Corde rogemus.

Pestis hæc non est alijs medelis
Cœtibus nostris remouenda, quàm si
Vota fundamus pia, pœnitentes
Pectore fido.

Pestis, en, castis precibus recedit
In fugam, sicut fugitat repentè
Gens apum densis agitata fumis
Mobili in aura.

Pestis vt multorum animos bonorum
Afficis? quæ tàm violenta & atrox
Proruens nigra iuuenes senesq;
Morte resoluis.

Pestis heu feruens hominum loquentûm
Dißipat cœtus, synodosq; sacras
In scholis doctis niueoq; sanctis
Munere templis.

Pestis aularum domuumq; lucem
In meras prorsùs redigit tenebras:
Plurimos diri rabie veneni
Tollit amicos.

Pestis ô quàm dißociat fideles
Coniuges, consanguineos, sodales,
Filios caros, faciliq; promptos
Mente parentes.

Pestis hos quòd si generat dolores,
Christe nunc mitis miserere nostri,
Et malum pulsa dator ô bonarum
Maxime rerum.

Pestis incautos fera ne malisq;
Moribus fœdos rapiat furenter,
Nos tuam stirpem rege gratiose
Ductor Iësu.

DE STVDIO VIRtutis.

QVid nimis rides, & inane votum
Voluis insulso studio, capisq;
Gaudium præsens, neq; te morantur
Vltima fata?
Omne quod cernis pelago, soloq;,
Et sub excelso Ioue contineri,
Illud est mortis proprium, & ruinam
Spectat ad vnam.
Sola sed Virtus diuturna viuet,
Et probis nomen celebremq; famam
Læta donabit, tribuetq; sanctam
Fida coronam.
Ergò sis constans animo, Deumq;
Fac pio semper timeas amore:
Qui Deo curæ est, superabit ille
Cuncta pericla.
Si quid in nobis tibi non probetur
CHRISTE, tu rectum statuas bonumq;:
Nempe tu summè sapiens, perennes
Cedis honores.

Tu potes nostras animas decenter
Labe de fœda remouere: tu nos
Es potens claros facere, & micanti
Ponere Olympo.

AD M. NICOLAVM Cragium.

NArrabo rem miram tibi
O Nicolae, candide
Vir, & sodalis optime,
Audire si forsan velis
Quæ nunciare perplacet.
Durum Catullum & horridum
Quidam Pigellus blandulus
Vocat Poëtam: nec boni
Viri improbo sententiam.
Veruntamen non tàm volo
Huius Pigelli blanduli
Pulchrè dolata carmina,
Quàm scripta dura & horrida
Duri Catulli & horridi.
Quid Martialis, quo iocos
Autore salsos iactitat
Vrbs Roma? nónne liberè
Præfert sibi doctissimum
Vatem Catullum? cœteros
Nec nomino iam iudices,

Nec non patronos nobiles
Catulliani nominis.
Heu heu leues homunculos,
Eheu feros Thrasunculos,
Qui se vetustis patribus
Cultißimisq́; vatibus
Fœliciores iudicant,
Et doctiores prædicant.
Sed error hic est seculi,
Et crimen hoc est temporis
Huius maligni & improbi.
Nam Mundus hic quò grandior
Ætate fit, tantò magìs
Fiunt superba pectora
Mortalibus miserculis,
Pede (vt ferunt) sese suo
Metirier qui nesciunt.
Cui mentis est sanæ nitor
Decusq́; iusti pectoris,
Prudenter ille proprios
Voluat labores, & Deo
Soluat perennes gratias:
Et cœteros amabili
Bonos ferat concordia,
Vanam nec inclytos viros
Carpendo quærat gloriam.
Doctos enim reprændere
Haud arduum: verùm labor

Ingens eosdem vincere.
Hæc & tua est sententia
O Nicolae candide
Vir, & sodalis optime.

AD CHRISTUM IESUM
passum pro generis humani redemptione.

CHRISTE, qui te sanctificas in ara
Lignea celsæ crucis, ut ministri
Nos tui simus Duce te decenter
Sanctificati:
Dicimus toto tibi corde grates
Pro tuis tantis meritis: tuumq́;
Nomen argutis fidibus pijsq́;
Pangimus Odis.
A malis nam tu benè segregatus
Cœtibus rectæ bonitate vitæ,
Es DEO Patri, stabili & potenti
Iunctus amore.
Hoc tuo promptus merito, beatos
Reddis hos qui te Dominum sequuntur
Per fidem viuam, reprobæq́; linquunt
Crimina turbæ.
Victimæ tantæ decus efficaci
Tenditur fructu per amica corda
Donec astrorum fruitur creatus
Lumine Mundus.

Ingens

Ergò se dedant pia corda CHRISTO,
Qui suo sancto redimit cruore
Nos priùs fœdo Stygij Barathri
Carcere vinctos.

Ille sublimis Dominus supremo
Obtulit cunctos homines parenti,
Mente qui fida caperent peracti
Munera facti.

Actio fœlix & opus coruscum
Principis magni, facit vt queamus
Stare firmatis animis, & omni
Viuere seclo.

Quid voco factum? quid & actionem?
Cur opus dico quoq; paßionem
Regis inuicti? ? ratio profectò
Me bona munit.

Nempe cùm mortem rigidam subiret,
Dextera mortem necuit potenti
CHRISTVS: hoc dignum est opus, hæc vocanda
Actio digna

Et quis hoc factum potis est negare,
Morte quòd CHRISTVS propria quietem
Blandulam turbæ dederit fideli,
Pacem & amœnam?

Rex decens flore, pie tu Sacerdos
CHRISTE, perdura stabili vigore:
Nosq; syncera benedictione
Sedulus orna.

Gratiam

Gratiam dona, rogo, sempiternam,
Et procul pulsa maledictiones
Legis horrendas, & amica pande
Dona salutis.
Ite vos cœtus reprobi: DEVS nos
Diligit, gnatiq; sui fauore
Suscipit mitis pater, & vocantes
Audit amanter.
Audit humanos gemitus IESVS,
Et preces puras capit, & tepentes
Colligit præsens lacrymas, iuuatq;
Vota piorum.
Spiritus sanctus quoq; nos beata
Luce deducit, vaga ne colamus
Sensa, sed verbo Domini fideles
Vsq; fruamur.
Sit Patri splendor, decus atq; Nato:
Flatui sancto sit honor perennis:
Qui DEVS viuit, viget, imperatq;
Trinus & vnus.

ALIVD CARMEN IN SANctam Christi Paßionem.

MVsa da cytharam sacram
Vt canam memorabilem
Regis historiam mej
Lignea cruce paßi.

Christus hic satus à DEO
Virgine & Maria, tulit
Dira fata: sed infero
Est reuersus ab Orco.

Nempè cùm sua dogmata
Sancta, numine cœlico,
Tradidißet, & arduis
Clarus actibus esset:

Carne discipulos suos
Pauit ipse sua, dato
Pane: sanguine eos suo,
Sub mero, exhilarauit.

Hinc abiuit in hortulum
Cum pijs socijs, vbi
Ad Patrem eximium loquens
Vota pura peregit.

Sudor huic grauis excidit
Cum cruore aqueo, bonus
Donec Angelus à Patre
Illi adeßet Olympo.

Lucta quàm fuerit ferox
Ista, dicere quis potest?
Quis pericula pandere
Tanta sufficit vnus?

Quò fuit grauius scelus
Mundi, eò quoq; grandior
Pœna saluificum ducem
Lege mansit amara.

Quod videns Dominus, preces
Sæpiùs dedit ad Patrem
Feruidas: ſimul & pia
Voce fulſit amicos.
Ingruentibus hoſtibus
Spontè prodijt obuiam,
Voce qui Domini retrò
Decidère repreſſi.
Facta eis vbi copia
Eſſet arbitrio DEI,
CHRISTVS excipitur dolo
Proditoris Iüdæ.
Quàm genus lacrymabile
Eſt eorum hominum, vafrè
Qui pio titulo ſtudent
Corda fallere amica.
Ergò perfida perfidum
Turba ſubſequitur virum,
Et feris manibus premit
Principem venerandum.
Petrus enſiculum extrahens
Seruulo auriculam amputat
Fortè pontificis: Petrum
Sed reprændit Ieſus.
Et viri prohibens minas,
Reddit auriculam impio
Seruulo medicus bonus,
Rexq; Chriſtus Ieſus.

Hoſtium datus in manus,
Heu, quot optimus hic probris
Scinditur: mala ſtirps enim
Nulla numina curat.
Fraude pontifices ſua
Et dolo tumidi aſpero,
Filium exagitant DEI
Et necare laborant.
Cæditur colaphis, & à
Sordidis & agreſtibus
Ille mancipijs nefas
Omne ferre iubetur.
Adde, quòd miſer hunc Petrus
Perneget, nec ad impetum
Ritè ſtare puellulæ
Poßit, ore labaſcens.
Chriſtus aſpiciens reum,
Cor viri tacitè arguit:
Hic dolens graditur foras
Lacrymasq́ profundit.
Ter beatus, & amplius,
Qui DEI monitu pedem
Retrahit ſcelerum à via
Pœnitudine ductus.
Non id impia pectora
Dogma concipiunt: an hoc
Non docet malus exitus
Proditoris Iüdæ?

Qui videns Dominum suum
Vinculis modò traditum,
Guttur in loqueo suum
Strinxit hospes Auerni.
Interim genitus DEO
Ante pontifices reus
Esse criminis omnibus
Fertur, atq; nefandus.
Quæstionibus & minis
Mille concutitur modis:
Sistitur quoq; Pontij
Tetricum ante tribunal.
Flagra, scommata, verbera
Pertulit: capite inclyto
Spineam tulit (heu minis
Fata dura) coronam.
Hinc cruci datus, optimo
Victimam exhibuit Patri,
Nos vt eriperet Neci
Dæmonumq; furori.
At quis efferet omnia
Dicta quæ cruce protulit
Christus? vnus ei labor,
Nos Patri sociare.
Sensit hoc equidem latro,
Ille non reprobus latro,
Verba cui bona candidus
Nunciauit Iēsus.

Ad crucem miſerabilis
Mater aſtitit: hanc ſuo
Ille diſcipulo exhibens,
Tradidit refouendam.
Pro ſuis rogat hoſtibus
Sex amabilis & pius,
Ad Patrem precibus datis,
Mortis vltima in hora.
Patris ætherij in manus
Spiritum placidè ſuum
Transferens, caput ad ſolum
Flexit ore quieto.
Morte magnifici Ducis
Terra contremuit, nigris
Horruit tenebris ſacri
Solis aurea forma.
Signa per data plurimos
Sanctus arripuit timor:
Filiumq́ DEI DEVM
Corde & ore vocârunt.
Chriſte, nos etiam tibi
Dediti, petimus tua
Gratia refouerier
Atq́ voce doceri.
Quippè pectore de tuo,
Fonte ceu riguo, fluit
Læta propitiatio
Cordiumq́ medela.

Victor es siquidem potens
Mortis & scelerum omnium:
Dextera iacet & tua
Fracta porta Barathri.
Sub tuis pedibus draco
Tritus est Stygius: viget
Turba sancta fidelium
Te duce, optime Christe.
Ergò sit tibi gloria
Rex potens, pie, maxime:
Et per omnia secula
Viue pace perenni.
Musa iam citharam sacram
Reddo: namq; mihi data
Corde sub tenero quies
Mœsta tempora lenit.

EPIGRAMMA
nuptiale.

Τερπνὸς καὶ καθαρὸς θεός ἐστ' ἀγαθός τε καὶ ἁγνός:
τούτῳ οἱ ἕπονται φαιδρὸν ἔχουσι γέρας.
Νυμφίε εὖγε, καὶ ὦ νύμφη χαριεστάτη εὖγε,
ὑμῖν γὰρ πορέει δῶρα μέγιστα θεός.

❧ ❧
❧

AD POTENTISSIMI OPTIMIQVE REGIS, DN. FRIDERICI II. ET ILLVSTRISSIMÆ REGINÆ, D. SOPHIÆ FILIVM INCLYTVM, DN. CHSISTIANVM, DISTICHA AVREA.

REgibus ex atauis, & Rege parente create,
Auspicio CHRISTI, Disticha nostra lege.

DEVS.

Tres numero sunt personæ: DEVS attamen vnus
Æternus, sapiens, integer atquè bonus.

MAIESTAS DEI.

Maiestas excelsa DEI nulla arte sophorum
Prænditur: apprændi vult DEVS ipse fide.

FIDES VERBO FOVETVR.

Vera fides donum Christi est: nutritur amico
Auditu verbi: dogmata sperne, perit.

OBEDIENTIA.

Pectore qui læto cœlestia dogmata seruat,
Et sacra iussa facit, proximus ille DEO est.

MERITVM CHRISTI.

Sola fides hominem iustum facit atquè beatum:
Ex merito Christi commoda tanta fluunt.

PVRITAS ANIMI.

Pura DEVS mens eſt, & quærit pectora pura:
Vt placeas ipſi, pectore purus age.

MORVM SVAVITAS

Diſce bonos mores, & ad vſum transfer eoſdem:
Sic potis es iuſtis iure placere viris.

ORNATVS ANIMI.

Non decus in cœlo, non terra clarius vllum,
Quàm ſeruire DEO factaq; recta ſequi.

DOCTRINA CHRISTI.

Quæ via cœleſtis? docet hanc mens Patris Iēſus:
Hunc audi: ſapiens, hoc duce, pectus eris.

PATIENTIA.

Mente malum quoduis infracta ferre memento:
Tempus & hora poteſt damna leuare crucis.

HVMILITAS.

Quicquid habes, totū illud habes ex munere Chriſti:
Eſto humilis, repetat ne ſua dona DEVS.

INVOCATIO DEI.

Optimus eſt cultus, fidei producere fructum,
Et verum puro corde vocare DEVM.

MISERICORDIA DEI.

Æternum præſensq; bonum DEVS, ecce, petenti
Per Chriſtum Dominum (tu modò crede) dabit.

CONFESSIO RELIGIONIS.

Non ſat ſcire bonum: cauſſam decet ore fateri
Ætherij miles ſi cupis eſſe DEI.

MENS ET LINGVA.

Mens ratione viget, vox eſt ſacra nuncia mentis:
Hanc illamq́ue preces, lectio, cura, iuuant.

SACRA SCRIPTVRA.

Volue libros ſacros, pietas hinc diſcitur, atque
Exemplum vitæ, iuraq́ue ſancta DEI.

PIETAS BONVM PERENNE.

Sola manet pietas, ſunt cætera puluis & vmbra:
Mortales ſiquidem bulla caduca ſumus.

PRINCEPS.

Principis eſt virtus defendere dogmata ſacra,
Subiectumq́ue pia lege fouere gregem.

PIETAS NATVRÆ.

Quos natura tibi coniunxit, fidus amato:
Hoc lex, hoc pietas, hoc DEVS ipſe iubet.

IVSTICIA.

Ornatum tribuit Mundo lux aurea Solis:
Iuſticia quidnam clarius eſſe poteſt?

SEDVLITAS.

Dilige te dignos, infracta mente, labores:
Vincere ſedulitas ardua quæque ſolet.

SVAVITAS MORVM.

Hunc ego præcipuè complector, quisquis habetur
Nec grauitate Cato, nec leuitate Sinon.

GRATITVDO.

Fac meritum meritis, ſyncero corde, rependas:
Principibus virtus competit illa bonis.

IRÆ MODERATIO.

Ira grauis mentem turbat, generatq́ furorem:
Vince animos, Rex eſt qui ſua corda regit.

HONOR PARENTVM.

Quisquis honore colit digno matremq́ patremq́,
Auxilio tutus præſidioq́ DEI eſt.

FRATRVM CONCORDIA.

O quàm ſublimis res eſt concordia fratrum:
Sedibus è ſuperis prouenit illa ſalus.

AMICI ERVDITI ET BONI.

Eſt melius gemmis, auro, fundoq́ carere,
Quàm ſocijs fidis doctiloquisq́ viris.

PIETAS, ERVDITIO, VIRTVS.

Te pietas Chriſto, doctis te culta Minerua,
Virtus te populo conciliare poteſt.

MORVM GVBERNATIO.

Corpora commendat veſtis, prudentia mentem:
Moribus ornantur corpora mensq́ bonis.

LEGES.

Inclyta nùm virtus sine legum stabit amore?
Commoda mille iacent, cùm sacra iura tacent.

CLEMENTIA.

Magnificos ornat fœlix clementia Reges:
Rex clemens socius dicitur esse DEI.

CARMINA.

Artes carminibus decorantur, & aurea virtus:
Qui studium hoc spernunt, nùm ratione valent?

ARTES LIBERALES.

Et tibi tunc prosunt leges & Apollinis artes,
Quandò potes Christi seria Verba sequi.

HISTORIÆ.

Præteriti Historiæ demonstrant temporis acta,
Vt rectè discas quid noua secla ferant.

DOCTRINA ET LECTIO.

Vt tua mens rutilo reddatur purior auro,
Doctores audi, scriptaq; docta lege.

VERITATIS INVESTIGATIO.

Distortos animos tenet ignorantia recti:
Rectus vt euadas, discere vera stude.

DE CHRISTO.

Si mala te vexant, ad Christum perge patronum:
Optimus hic medicus vulnera nostra leuat.

CHRI-

CHRISTVS LVX NOSTRA.

Chriſtus lux vera eſt, & totum illuminat Orbem:
Hac ſine luce Deum nemo videre poteſt.

INNOCENTIA.

Innocuum nullo turbatur crimine pectus:
Exagitat trepidus noxia corda metus.

IMPERIVM.

Imperium quod vi quiſquam ſtabilire laborat,
Haud durat, veluti quod pius auget amor.

REX, GREX, LEX.

Rex caput eſt regni, grex munia Regis honorat,
Lex gregis & Regis dicitur eſſe decus.

OFFICIVM PRINCIPIS.

Non minor eſt virtus homines compeſcere prauos,
Quàm ſeruare pia ſedulitate bonos.

FORTITVDO BELLICA.

Æternæ eſt dignus celebrari nomine laudis,
Pro patria quiſquis fortia bella gerit.

FORTITVDO TOGATA.

Officium quicunq; facit, pacemq; tuetur,
Legibus & gregibus commodus eſſe poteſt.

AMICITIA.

E medio cœlo rutilantem tollere Solem
Par labor, & ſanctam tollere amicitiam.

TEM-

TEMPERANTIA.

Aſpera ſi ſors eſt, te firma: ſin bona, noli
Turgidus eſſe: probus temperat ipſe ſibi.

INCREDVLITAS.

Quàm ſcelus eſt magnum, mendacem dicere Chriſtũ,
Et Domini verbo non adhibere fidem.

RATIO ACQVIRENDI NOMINIS.

Immortale cupis nomen, famamq́; perennem?
Fac placeas Chriſto vatibus atq; ſacris.

RERVM VSVS.

Commoda multa tibi præbebit copia rerum,
Si rectè vtaris: ſin malè, multa mala.

VOLVNTAS DEI PATRIS.

Illa DEI Patris mens & generoſa voluntas,
Vt complectamur quæ, pie Chriſte, doces.

CLEMENTIA CHRISTI.

Deſperare caue: Chriſti clementia maior
Quàm ſcelus omne tuũ eſt: hunc cole, ſaluus eris.

MORS FILII DEI.

Peccatum ne nos, néu mors, néu perfidus Orcus
Opprimeret, Chriſtus victima factus erat.

SPIRITVS SANCTVS.

Spiritus æternus niſi pectora noſtra gubernet,
Nil noſtræ vires ingeniúm ue poteſt.

AMOR SYNCERVS.

Blandior vt Sol eſt non tectus nubibus atris,
Sic & apertus amor gratior eſſe ſolet.

PATIENTIA.

Per varias pœnas patientia ſancta probatur,
Non ſecus ac aurum quod probat ignis edax.

LINGVA, MENS, OCVLI.

Arguta, caſta, placidis, benè, candidè, honeſtè,
Lingua, mente, oculis, diſſere, viue, vide.

PECTVS IVSTVM.

Munera, thurifera quæ diſtribuuntur acerra,
Num DEVS exoptat? pectora iuſta petit.

LONGANIMITAS DEI.

Eſt DEVS ad pœnas tardus: quis mitior ipſo?
Pergimus in vicijs? en, grauis vltor erit.

CONCORDIA.

Firmior eſt quouis ſtabilis concordia muro,
Quam niueus cordis conciliauit amor.

DISCORDIA.

Impia Tartario diſcordia ſurgit Auerno,
Euertitq́ homines, regna, theatra, ſcholas.

CONSTANTIA IN PIETATE.

O quanta eſt pietas, quàm celſo pectore digna,
Hoſtibus in medijs nolle negare DEVM.

EXISTIMATIO BONA.

Viue piè: fuge praua: viget grauis vndiq; lingua,
Cuius conatu perfida verba sonant.

DICTERIA MALORVM IN BONOS.

ῥήματα τῶμ ἀνδρῶμ φαυλῶμ καὶ ὅρκια αἰσχρά,
γράψαι δεῖ λευκῆς ἐμ πελάγεσιμ ἁλός.

AMICITIA FICTA.

Hostes mâlo decem, quàm ficti cordis amicum
Vnum: quisquè etenim, quæ mala aperta, fugit.

GENVS, VIRTVS, RELIGIO.

Magna quidem res est generoso sanguine nasci:
Maior res virtus, maxima rellìgio.

OPES.

Condit opes temerè flauum qui colligit aurum,
Nec veras animi condere quærit opes.

VRBS BENE CONSTITVTA.

Lex anima est vrbis: fauor & concordia, nerui:
Membra, homines iuncti: pax, decus: aura Deus.

CIVIS.

Res accepta Deo, talem producere ciuem,
Qui belli & pacis tempore clarus erit.

OCVLVS PRINCIPIS.

Principis egregij iustus vigilabit ocellus,
Ne cadat hostili patria pressa manu.

CLE-

MODERATIO ANIMI.

Regia ſynceros moderatio gignit amores:
Dira metus pauidi filia ſeditio eſt.

PRÆSIDIVM DIVINVM.

Hic nimiùm fœlix vtramuis dormit in aurem,
Dextera quem ſummi protegit alma Dei.

VIGILANTIA.

Graßantur furiæ, Dæmonq; malignus oberrat:
Fac vigilans maneas in ſtatione tua.

CONCLVSIO.

Creſce DEO patriæq; tuæ, mitißime Princeps:
In laudes creſcit noſtra Thalia tuas.

LEGITIMÆ LECTIONIS obſeruatio.

Folio 20. facie poſteriori, verſu 6. legendum, Ingeras porrò mihi. Fol. 22. fac: poſt: ver: 8. legen: Vt Veneri placeas, da pira, poma, nuces. Cætera minutiora cuilibet candido lectori innoteſcent.

Spes bona non fallit; Si sit SPES ista REdemptor,
Altera per certas non solet ire vias.
Tu benè promittis sudanti praemia MUSA;
Dic mihi Amicus ubi? respice, nullus erit.
Ô DEUS, Ô DEUS, Ô DEUS, Ô DEUS, esto benignus,
Oranti tandem fer bonitatis opem.

D. Justi Jonae devollandi querela:

Quid juvat et multas scire atque evolvere causas?
Si facienda fugis, & fugienda facis?

D. Albertus Knopperg sic contra:

At juvat & multas scire atque evolvere Causas;
Si facienda facis & fugienda fugis.

LEO X. tonans.

Dividit imperium Leo cum Jove partibus aequis,
Hic pluit, ille tonat; "fulmina uterque jacit. "fulm